

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Collegium Witelona Uczelnia Państwowa w Legnicy

Data przeprowadzenia wizytacji: **22-23.02.2022 r.**

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	23
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	32
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	34
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	40
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	42
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	44
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	46
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	47
Zalecenia	51
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	51
6. Załączniki:	52

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca dr Agnieszka Janiak-Jasińska, członek PKA

członkowie:

1. dr Małgorzata Krzemińska-Adamek – ekspert PKA
2. dr hab. Jacek Szczepaniak - ekspert PKA
3. Beata Opala - członek PKA
4. Karolina Przygocka – ekspert ds. studenckich PKA
5. Magdalena Koziara – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa na kierunku filologia prowadzonym w Collegium Witelona Uczelni Państwowej w Legnicy, została przeprowadzona w dniach 22-23 lutego 2022 r. w związku z upływem okresu, na który została przyznana poprzednia ocena pozytywna uchwałą nr 822/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 października 2015 r. Wizytacja odbyła się zgodnie harmonogramem prac Polskiej Komisji Akredytacyjnej na rok 2021/2022.

Wizytacja przebiegła zgodnie z obowiązującymi procedurami i przepisami powszechnie obowiązującego prawa, w tym procedurą zdalnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Członkowie zespołu oceniającego zapoznali się z raportem samooceny przesłanym przez Uczelnię przed wizytacją, jak również z dokumentami przekazywanymi w trakcie wizytacji. Przeprowadzili zaplanowane w harmonogramie spotkania (w tym z nauczycielami akademickimi, studentami, interesariuszami zewnętrznymi), a także dokonali analizy powszechnie dostępnych źródeł informacji (w tym strony internetowej Uczelni), hospitacji zajęć, analizy losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych. Ponadto oceniono stan infrastruktury jednostki, w tym biblioteki. Na początku wizytacji oraz na jej zakończenie zespół oceniający spotkał się z Władzami Uczelni oraz przekazał informacje o przebiegu wizytacji i procedurze dalszego postępowania.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	językoznawstwo - 153 ECTS/ 85% literaturoznawstwo – 21 ECTS/12% nauki o bezpieczeństwie - 6 ECTS/3%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	6 miesięcy/ 720 h/ 30 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<p>Specjalność:</p> <ul style="list-style-type: none"> • filologia angielska. <p>Specjalizacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • język angielski z językiem niemieckim; • język angielski w biznesie. 	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	68	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1691	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	96 ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształującym umiejętności praktyczne	144 ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	64 ECTS	-

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku filologia zakłada wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności umożliwiające podejmowanie wyzwań zawodowych związanych z pracą w instytucjach samorządowych, biurach tłumaczeń, korporacjach międzynarodowych i podmiotach gospodarczych. Szczegółowe cele kształcenia obejmują uzyskanie szeroko zdefiniowanej wiedzy filologicznej: z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa, przekładoznawstwa, a także umiejętności związanych z posługiwaniem się językiem obcym (zakładany poziom biegłości dla języka kierunkowego to C1 w skali Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego). Ponadto, koncepcja kształcenia przewiduje nabycie przez studentów umiejętności zawodowych związanych z diagnozowaniem i rozwiązywaniem problemów zawodowych oraz przetwarzaniem i przekazywaniem informacji, a także kompetencji związanych z pracą w zespole oraz kształtowaniem postaw przedsiębiorczych. Oferta edukacyjna kierunku przygotowana została przede wszystkim z myślą o młodzieży z Dolnego Śląska i pobliskich regionów, a także o przewidywanych regionalnych potrzebach rynku pracy. Przedstawiona koncepcja kształcenia jest zgodna z misją Uczelni, w której jasno stwierdzono, że Uczelnia zapewniać ma „praktyczne kształcenie zawodowe i ustawiczne wysoko kwalifikowanych, przedsiębiorczych kadr zdolnych sprostać wyzwaniom gospodarczym i społecznym w skali regionu i kraju”. Program studiów zakładający kształcenie w języku obcym odpowiada strategii rozwoju Uczelni, w której zaakcentowano rolę takiego kształcenia m. in. we wzmocnieniu umiędzynarodowienia studiów.

W koncepcji kształcenia jasno i wąsko zdefiniowano obszary zawodowego rynku pracy, do funkcjonowania w których przygotowuje kierunek. Są to tłumaczenia tekstów specjalistycznych oraz praca w charakterze specjalistów w środowisku biznesowym we wspomnianych wyżej instytucjach. Według informacji adresowanej do kandydatów na studia opublikowanej na stronie internetowej studia na kierunku filologia przygotowują do wykonywania następujących zawodów: tłumacz języka angielskiego w środowisku biznesowym, tłumacz języka angielskiego i niemieckiego, pracownik korporacji/instytucji samorządowej/biura tłumaczeń. Zawodowe przygotowanie do wyżej wskazanego rynku pracy prowadzone jest w ramach dwóch specjalizacji: *język angielski w biznesie* oraz *język angielski z językiem niemieckim*. W ramach pierwszej specjalizacji studenci zdobywają wiedzę i umiejętności m. in. z zakresu języka specjalistycznego i tłumaczeń biznesowych. W przypadku drugiej specjalizacji studenci przygotowują się głównie do wykonywania zadań zawodowych w zakresie tłumaczeń w języku angielskim i niemieckim, na co jednak nie wskazuje jasno nazwa tej specjalizacji. Rekomenduje się skorygowanie nazwy specjalizacji tak, aby jednoznacznie wskazywała na obszary działalności zawodowej, do których przygotowywani są jej absolwenci.

Kierunek przyporządkowano do trzech dyscyplin. Dyscypliną wiodącą jest językoznawstwo, któremu przypisano 85% punktów ECTS. Pozostałe dwie dyscypliny to literaturoznawstwo (12% ECTS) i nauki o bezpieczeństwie (3% ECTS). Fakt przyporządkowania kierunku do dyscyplin językoznawstwo oraz literaturoznawstwo nie budzi zastrzeżeń, ponieważ są to dyscypliny naukowe w naturalny sposób identyfikowane z kierunkami filologicznymi. Jednak proporcje tego przyporządkowania nie są

adekwatne do przyjętej koncepcji kształcenia, w której nie uwypuklono wiodącej roli językoznawstwa. Problem nieprawidłowych proporcji przyporządkowania do dyscyplin potwierdza się również w analizie efektów uczenia się dla kierunku oraz w treściach programowych. W koncepcji podkreśla się ponadto rolę innych dyscyplin naukowych, np. nauk o kulturze (w raporcie samooceny mowa o „kulturoznawstwie”) w kształceniu na kierunku filologia. Obecność nauk o kulturze zaznaczona jest również wyraźnie w efektach uczenia się i w treściach programowych, jednak do dyscypliny tej nie przyporządkowano kierunku studiów. Z kolei, przyporządkowanie kierunku do dyscypliny nauki o bezpieczeństwie jest niezasadne, ponieważ nie stanowi ona podstaw teoretycznych dla koncepcji kształcenia sformułowanej dla kierunku. Koncepcja kształcenia nie odnosi się w żaden sposób do tej dyscypliny. Nie została ona również uwzględniona w efektach uczenia się dla kierunku ani w zajęciach przewidzianych w programie studiów i podanych dla nich treściach programowych.

Przyporządkowanie do dyscyplin zostało w sposób niespójny przedstawione w udostępnionych przez Uczelnię dokumentach. W raporcie samooceny raz wspomina się o przyporządkowaniu do dwóch dyscyplin, a następnie mowa jest o trzech; podobnie w programie studiów w jednej z tabel podano informację o przyporządkowaniu do dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo, by w kolejnej podać procentowy udział trzech.

W swoich założeniach koncepcja kształcenia na kierunku filologia jest zorientowana na potrzeby zawodowego rynku pracy przez kształcenie specjalizacyjne w ramach wyżej wspomnianych specjalizacji, które przygotowują absolwentów do podjęcia pracy w charakterze tłumacza lub pracownika szeroko pojętego sektora biznesowego. Jednocześnie, koncepcja i cele kształcenia nie w pełni uwzględniają postęp w obszarach zawodowego rynku pracy. Mimo, że odniesiono się w nich do rozwijania ważnych kompetencji kluczowych przydatnych w pracy zawodowej (np. posługiwanie się językiem obcym w różnych zawodowych kontekstach komunikacyjnych), pominięto kwestie przygotowania studentów do wykorzystania w działalności zawodowej nowoczesnych narzędzi z zakresu technologii informacyjnej, które są niezbędne w pracy tłumacza czy pracownika w sektorze biznesu.

Koncepcja i cele kształcenia zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi (nauczyciele akademicki i studenci) i zewnętrznymi (przedstawiciele instytucji publicznych i przedsiębiorstw oraz absolwenci Uczelni). Przykładem zmiany rekomendowanej przez interesariuszy zewnętrznych, która została wprowadzona do programu studiów są zajęcia *wprowadzenie do praktyk zawodowych*, mające na celu przygotowanie studentów do realizacji zaplanowanych w ramach praktyk działań. Studenci natomiast, w drodze ankiety, sugerują propozycje nowych specjalizacji.

Na kierunku część zajęć odbywa się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (oprócz zajęć tymczasowo prowadzonych w tym trybie w odpowiedzi na sytuację epidemiczną, w roku akademickim 2021/2022 decyzją Dziekana Wydziału w trybie zdalnym prowadzone są wszystkie wykłady). Jednak koncepcja i cele kształcenia nie odnoszą się do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ponadto, nie jest ono integralną częścią programu studiów.

Efekty uczenia się dla kierunku są w większości zgodne z koncepcją i celami kształcenia na kierunku filologia, jednak odzwierciedlają one nieprawidłowości, które w tej koncepcji są obecne i które zostały opisane powyżej. Przykładowo, efekty uczenia się odnoszą się do dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo, co jest prawidłowe, ponieważ stanowią one podstawę kształcenia filologicznego, jednak nie odzwierciedlają procentowego przyporządkowania kierunku do tych dyscyplin, tj. nie uwypuklają wiodącej roli językoznawstwa. Wiele z nich dotyczy jednocześnie wiedzy językoznawczej i literaturoznawczej, co świadczy o tym, że na kierunku kładzie się porównywalny nacisk na rozwijanie

wiedzy z zakresu obu tych dyscyplin. O równorzędnej roli językoznawstwa i literaturoznawstwa w kształceniu na kierunku świadczy chociażby efekt K1F_W02: „zna i rozumie podstawową terminologię używaną w językoznawstwie i literaturoznawstwie”; dobitnie widać to również w efekcie K1F_U17, który realizowany jest przez uczestnictwo w *seminarium dyplomowym* i przygotowanie pracy dyplomowej: „w zakresie wybranych zagadnień z dziedziny językoznawstwa lub literaturoznawstwa realizuje przyjęte założenia: w języku obcym formułuje i rozwiązuje problem badawczy lub prezentuje zagadnienie, kończąc prezentację własnymi wnioskami”. Wśród efektów kierunkowych brakuje jakichkolwiek odniesień do dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, do której kierunek również został przyporządkowany. Jednocześnie, wiele efektów nawiązuje do dyscypliny nauki o kulturze, która, mimo, że stanowić może ważny obszar w kształceniu filologicznym, nie jest obecna w przyporządkowaniu (np. efekty dotyczące wiedzy K1F_W10, K1F_W11, K1F_W12).

Efekty uczenia się są częściowo zgodne z profilem praktycznym. Nieprawidłowo rozłożono proporcje pomiędzy efektami związanymi z wiedzą a efektami z zakresu umiejętności praktycznych, spośród podanych efektów tyle samo (12) odnosi się do wiedzy co do umiejętności. Niektóre efekty akcentują praktyczne zastosowanie wiedzy w sferze działalności zawodowej, w większości odniesienia do tej działalności sformułowane są w sposób nieprecyzyjny i niejasny, tzn. efekty nie określają, o jaką sferę działalności chodzi. W przypadku wielu efektów posłużono się sformułowaniem „wybrana sfera działalności zawodowej” i nie odniesiono się do wykonywania zadań związanych z zawodami wymienionymi wprost w sylwetce absolwenta. Efektem świadczącym o niepełnej zgodności z profilem praktycznym jest również przytoczony powyżej efekt K1F_U17, w którym sugeruje się, że badania przeprowadzane w ramach pracy dyplomowej będą mieć charakter badań podstawowych i nie będą to prace o charakterze aplikacyjnym. W efektach uczenia się nie założono osiągnięcia przez studentów wiedzy i umiejętności z zakresu posługiwania się nowoczesnymi narzędziami (w tym narzędziami i technikami informacyjno-komunikacyjnymi) w sytuacjach zawodowych. Zdefiniowane dla kierunku efekty uczenia się nie są w pełni zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Efekty uczenia się nie są zgodne z charakterystykami drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji w odniesieniu do studiów pierwszego stopnia. Żaden z efektów na poziomie wiedzy, odnoszący się do charakterystyki o kodzie P6S_WG, a więc oznaczającej głębię wiedzy, nie określa zaawansowanego stopnia znajomości faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi. Przykładowe efekty, które w niewłaściwy sposób odnoszą się do charakterystyk drugiego stopnia PRK to: K1F_W01 „zna i rozumie specyfikę przedmiotową i metodologiczną językoznawstwa, jego miejsce i znaczenie wśród innych dyscyplin” czy K1F_W03 „ma uporządkowaną wiedzę ogólną o języku i komunikacji”.

Ponadto, w efektach na poziomie umiejętności, powiązanych z charakterystyką o kodzie P6S_UW (np. efekty K1F_U01 “wyszukuje, gromadzi, przetwarza i przekazuje informacje z wykorzystaniem różnych źródeł informacji, różnych technik i technologii”, K1F_U03 “rozpoznaje charakterystyczne dla wybranego obszaru językowego wytwory kultury i określa ich znaczenie czy K1F_U04 “wykorzystuje pojęcia i metody współczesnego językoznawstwa do opisu zjawisk językowych) brakuje prawidłowego odniesienia do stopnia złożoności wykonywanych zadań, podczas gdy charakterystyka ta wyraźnie mówi o wykorzystaniu posiadanej wiedzy poprzez formułowanie i rozwiązywanie złożonych i nietypowych problemów oraz wykonywanie zadań w warunkach nie w pełni przewidywalnych.

Niektóre efekty uczenia się z kategorii umiejętności powiązane są jednocześnie z dwoma charakterystykami PRK. Zakresy charakterystyk PRK są rozdzielne, więc nie jest możliwe, by pojedynczy specyficzny dla kierunku efekt uczenia się stanowił uszczegółowienie jednocześnie dwóch ogólnych

opisów z PRK. Powiązanie efektów dla kierunku z więcej niż jedną charakterystyką PRK powoduje efekt odwrotny, czyli dalsze ich uogólnienie. Przykładem błędnego odniesienia do charakterystyk PRK jest efekt K1F_U15 („posiada podstawowe umiejętności w zakresie oceny jakości usług związanych z działalnością zawodową”), który powiązany jest jednocześnie z charakterystyką o kodzie P6S_UW i P6S_UO, choć nie odnosi się on w żaden sposób chociażby do umiejętności brania udziału w debacie, komunikowania się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii czy posługiwania się językiem obcym na właściwym poziomie biegłości według ESOKJ.

Katalog efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych również nie jest w pełni zgodny z charakterystykami drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6. PRK. Przykładowo, efekty: K1F_K01 („zna własne ograniczenia (możliwości) i rozumie potrzebę ciągłej pracy nad sobą”) oraz K1F_K04 („ma świadomość znaczenia europejskiego dziedzictwa kulturowego dla rozumienia pojęć i zjawisk językowych”) zostały nieprawidłowo powiązane z charakterystyką o kodzie P6S_KK („Oceny – krytyczne podejście”), ponieważ nie odwołują się do wiedzy i nie sygnalizują gotowości do jej użycia w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych. Efekty zostały niejasno sformułowane, ponieważ nie podano precyzyjnie, do jakich aspektów pracy nad sobą się odnoszą, czy też jakie konkretne kompetencje społeczne wiążą się ze świadomością znaczenia dziedzictwa kulturowego i rozumienia pojęć i zjawisk językowych. W efekcie K1F_K02 („potrafi efektywnie organizować własną pracę, współdziałać w grupie, przyjmując w niej różne role”), przypisanym do kategorii „Rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu”) nie ma precyzyjnego odwołania do pełnienia ról zawodowych.

Efekty uczenia się dla kierunku uwzględniają umiejętności komunikowania się w wiodącym języku obcym na poziomie C1 według ESOKJ. Jeśli chodzi o drugi język obcy, niebędący językiem specjalności, w efektach założono, że studenci osiągną co najmniej poziom B1. Zakładany poziom biegłości w drugim języku obcym jest jednak w niespójny sposób przedstawiany przez Uczelnię w różnych dokumentach. O ile w ogólnych efektach uczenia pojawia się informacja o poziomie co najmniej B1, w raporcie samooceny podano, że docelowy poziom biegłości w zakresie tego języka to B2. Podczas wizytacji potwierdzono natomiast, że poziom B2 w zakresie języka niemieckiego osiągany jest tylko przez studentów realizujących specjalizację języka angielski z językiem niemieckim.

Wiele efektów kierunkowych sformułowanych zostało w sposób nieprawidłowy i niezrozumiały, co powoduje, że nie są one możliwe do osiągnięcia i co nie pozwala na stworzenie w pełni skutecznego systemu ich weryfikacji. Niektóre efekty dla kierunku są nieprecyzyjne, co powoduje brak jasnego odniesienia ich do konkretnych zakresów wiedzy czy umiejętności. Przykładami takich efektów są: K1F_W03 („ma uporządkowaną wiedzę ogólną o języku i komunikacji”) czy też K1F_W8 („w wybranym obszarze językowym zna i rozumie zasady użycia współczesnego języka”). W przypadku pierwszego z nich nie wiadomo, jak zdefiniowana została na potrzeby kształcenia na kierunku „ogólna wiedza o języku”, natomiast w przypadku drugiego z tych efektów nie podano, o jakie zasady może chodzić (związane mogą być one chociażby z poprawnością językową, funkcjami komunikacyjnymi czy kontekstem, w którym formułowana jest wypowiedź). Kolejną nieprawidłowością dotyczącą kierunkowych efektów uczenia się jest formułowanie ich w taki sposób, że kilka efektów odnosi się do tego samego lub bardzo zbliżonego zakresu wiedzy lub umiejętności. Przykładowo, efekty K1F_W01 („zna i rozumie specyfikę przedmiotową i metodologiczną językoznawstwa, jego miejsce i znaczenie wśród innych dyscyplin”), K1F_W03 („ma uporządkowaną wiedzę ogólną o języku i komunikacji”) oraz K1F_W04 („zna i rozumie podstawowe zagadnienia teoretyczne i metodologiczne w zakresie językoznawstwa ogólnego”) odnoszą się do tych samych lub przynajmniej zachodzących na siebie zakresów wiedzy. Podobnie w przypadku efektów na poziomie umiejętności: efekty K1F_U05

(„rozumie i tworzy wypowiedzi, ustne i pisemne, zróżnicowane funkcjonalnie i stylistycznie”) oraz K1F_U06 (w wybranym obszarze językowym poprawnie wykorzystuje język do komunikowania się w różnych sytuacjach) w dużym stopniu odnoszą się do tych samych umiejętności.

Efekty uczenia się określone na poziomie zajęć zostały sformułowane nieprawidłowo, ponieważ w przeważającej większości są one tożsame z efektami z katalogu efektów zdefiniowanych dla kierunku, w związku z czym wszystkie sformułowane powyżej nieprawidłowości dotyczące efektów uczenia się odnoszą się również do tych przypisanych do poszczególnych zajęć. Podanie w sylabusach identycznych efektów jak efekty dla kierunku powoduje, że są one niespecyficzne i nie uszczegóławiają efektów kierunkowych. Są one niemożliwe do osiągnięcia przez studentów w toku realizacji jednych zajęć, ponieważ co do zasady efekty zdefiniowane dla kierunku osiągnane są w toku studiów poprzez udział w różnych zajęciach realizujących dany efekt w zakresie wynikającym z ich specyfiki. Dopiero zaliczenie zespołu zajęć i zrealizowanie przypisanych do nich efektów szczegółowych pozwala na kompletne osiągnięcie danego efektu kierunkowego. W przypadku sylabusów niektórych zajęć efekty zostały przekopiowane z katalogu efektów kierunkowych bez uwzględnienia specyfiki tych zajęć. Przykładem takiej nieprawidłowości jest sylabus zajęć *stylistyka i gramatyka w tłumaczeniu*, w którym podano efekt „zna podstawową terminologię używaną w językoznawstwie, literaturoznawstwie”, który jest w zasadzie identyczny jak efekt kierunkowy K1F_W02 „zna i rozumie podstawową terminologię używaną w językoznawstwie i literaturoznawstwie”. O ile w przypadku tych zajęć można znaleźć uzasadnienie dla znajomości terminologii językoznawczej, o tyle nie mają one związku z literaturoznawstwem. Podobnie, w przypadku zajęć *literatura brytyjska I*, w sylabusie podano ten sam efekt, czyli „zna podstawową terminologię używaną w językoznawstwie i literaturoznawstwie”, który jest kopią efektu kierunkowego i nie będzie w pełni osiągnany na tych zajęciach (ten sam problem pojawia się także w innych sylabusach, np. dla zajęć *teorie uczenia się i nauczania języków obcych*). Formułowanie efektów dla zajęć w sposób tożsamy z efektami określonymi dla kierunku powoduje dalsze nieprawidłowości. Jedną z najbardziej rażących kwestii jest to, że w sylabusach poszczególnych zajęć znajdują się powtarzalne efekty, co sugeruje, że studenci osiągają te same efekty wielokrotnie i wielokrotnie są za nie oceniani (efekty sformułowane w ten sposób są w zasadzie niemożliwe do osiągnięcia). Powtarzalność efektów jest również zauważalna w przypadku zajęć wielosemestralnych, np. *literatura brytyjska I* i *literatura brytyjska II* czy *gramatyka opisowa języka I* i *gramatyka opisowa języka II*.

Na poziomie sylabusów zajęć, w przypadku efektów odnoszących się do wiedzy nie powiązано jej z zastosowaniami praktycznymi typowymi dla kontekstów zawodowych. Przykładowo, w sylabusie zajęć *wstęp do językoznawstwa* zawarto następujący katalog efektów z obszaru wiedzy: „zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną językoznawstwa, jego miejsce i znaczenie wśród innych dyscyplin; zna podstawową terminologię używaną w językoznawstwie; ma uporządkowaną wiedzę ogólną o języku i komunikacji; zna podstawowe zagadnienia teoretyczne i metodologiczne w zakresie językoznawstwa ogólnego”. W przypadku wielu zajęć jedynym efektem na poziomie wiedzy, w którym pojawia się jakiegokolwiek odniesienie do użycia wiedzy w praktyce zawodowej jest zaczerpnięty bezpośrednio z katalogu efektów określonych dla kierunku efekt o brzmieniu: „ma wiedzę szczegółową w zakresie wybranych zagadnień z dziedziny językoznawstwa lub literaturoznawstwa obejmującą podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwych dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych, a także wie, jak zastosować tę wiedzę w działalności zawodowej”. Problem ten pojawia się m. in. w sylabusach zajęć *literatura brytyjska I*, *literatura brytyjska II*, *literatura amerykańska*, a także w przypadku zajęć *tłumaczenia ustne* czy *teoria przekładu*, które w założeniu przygotowują studentów do wykonywania zadań zawodowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni i częściowo mieszczą się w dyscyplinach do których kierunek jest przyporządkowany. Koncepcja kształcenia nawiązuje do dyscyplin językoznawstwo oraz literaturoznawstwo, ale nie uwypukla wiodącej roli językoznawstwa. Koncepcja kształcenia nie nawiązuje do trzeciej dyscypliny, nauki o bezpieczeństwie, mimo, że do niej kierunek również został przyporządkowany. Koncepcja kształcenia prawidłowo określa zakres działalności zawodowej, do której przygotowuje kierunek. Kształcenie zawodowe realizowane jest na dwóch specjalizacjach, z czego jedna przygotowuje studentów do tłumaczenia tekstów specjalistycznych, a druga do pracy w charakterze specjalistów w środowisku biznesowym. Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy, jednak nie w pełni uwzględniają postęp w obszarach zawodowego rynku pracy z uwagi na pominięcie kwestii przygotowania studentów do wykorzystania nowoczesnych narzędzi i technik informacyjnych niezbędnych w obszarach zawodowych, do pracy w których przygotowuje kierunek. Efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia sformułowanymi dla kierunku. Efekty nie odzwierciedlają deklarowanego przyporządkowania kierunku do dyscyplin: odnoszą się tylko do części dyscyplin wynikających z przyporządkowania i nie nawiązują właściwie do proporcji tego przyporządkowania. Efekty uczenia się nie są również w pełni zgodne z profilem praktycznym. Niektóre z nich zorientowane są na zastosowania praktyczne w działalności zawodowej, nawiązania te są niespecyficzne dla obszarów zawodowych, do których przygotowuje kierunek. Efekty uczenia się nie odpowiadają w pełni poziomowi 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji, który jest właściwy dla studiów pierwszego stopnia. Efekty uczenia się nie opisują w sposób trafny, specyficzny, realistyczny wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studentów. Efekty sformułowane są w sposób niejasny i zbyt ogólnikowy, kilkakrotnie odnosząc się do tych samych lub częściowo zbieżnych obszarów wiedzy i umiejętności. Efekty dla zajęć są tożsame z efektami zdefiniowanymi dla kierunku przez co powielają błędy w ich formułowaniu. Te same efekty (głównie tożsame z kierunkowymi) powtarzają się w sylabusach wielu zajęć. Skutkuje to brakiem możliwości osiągnięcia ich przez studentów i stworzenia odpowiedniego systemu ich weryfikacji.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych;
2. odniesienia efektów uczenia się do dyscyplin naukowych, do których przyporządkowano kierunek;
3. powiązania kierunkowych efektów uczenia się z charakterystykami na poziomie 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji;
4. zgodności efektów uczenia się z profilem praktycznym;
5. formułowania efektów uczenia się dla zajęć.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się skorygowanie przyporządkowania kierunku do dyscyplin w sposób odpowiadający roli tych dyscyplin w koncepcji kształcenia.

2. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się dla kierunku w odniesieniu do dyscyplin naukowych, do których kierunek został przyporządkowany, z uwzględnieniem proporcji przyporządkowania kierunku do dyscyplin.
3. Zaleca się sformułowanie założonych dla kierunku ogólnych efektów uczenia się na poziomie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zgodnie zakresem poszczególnych charakterystyk 6. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji.
4. Zaleca się uwzględnienie w efektach uczenia się umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności zawodowej właściwej dla kierunku oraz odniesienie efektów do jasno sprecyzowanych obszarów działalności zawodowej.
5. Zaleca się stworzenie katalogu efektów uczenia się dla zajęć zawierającego specyficznie sformułowane efekty stanowiące uszczegółowienie efektów podanych dla kierunku.
6. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Kształcenie na kierunku filologia obejmuje w modułach obowiązkowych treści z zakresu kształcenia ogólnego (np. technologie informacyjne, lektorat języka obcego, język obcy specjalistyczny), kształcenia podstawowego (praktyczna nauka języka angielskiego) oraz zajęcia kształcenia kierunkowego (z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kultury krajów anglojęzycznych, a także z zakresu tłumaczeń, emisji głosu czy teorii uczenia się i nauczania języków obcych). W założeniu Uczelni, kształcenie zawodowe realizowane jest w ramach dwóch modułów specjalizacyjnych (*język angielski z językiem niemieckim* oraz *język angielski w biznesie*).

Treści programowe częściowo odpowiadają założonej dla kierunku koncepcji kształcenia, ponieważ nie odwołują się prawidłowo do dyscyplin naukowych, do których przyporządkowano kierunek. Treści programowe nie odzwierciedlają wiodącej roli językoznawstwa. Do zajęć o ewidentnym charakterze językoznawczym realizowanych jako zajęcia obowiązkowe zaliczyć można *wstęp do językoznawstwa, gramatykę opisową języka angielskiego i teorie uczenia się i nauczania języków obcych*. Dla porównania, w programie studiów przewidziano dwa przedmioty zawierające treści literaturoznawcze i są to *literatura brytyjska* i *literatura amerykańska*. Oznacza to, że w zakresie treści programowych, w programie studiów dyscypliny językoznawstwo i literaturoznawstwo odgrywają porównywalną rolę, co potwierdza problem dotyczący zgodności ogólnych efektów uczenia się z przyporządkowaniem do dyscyplin. Ponadto, wśród treści programowych brakuje jakichkolwiek odniesień do trzeciej dyscypliny z przyporządkowania – nauk o bezpieczeństwie. Do tej dyscypliny nie nawiązują żadne zajęcia ujęte w programie studiów.

Zawarte w sylabusach zajęć treści programowe sformułowane są jako lista zagadnień, które są realizowane chronologicznie podczas każdego kolejnych zajęć. Na przykład, treści programowe w sylabusie zajęć *gramatyka opisowa języka angielskiego* obejmują takie zagadnienia jak liczba mnoga, policzalność, rodzaj gramatyczny czy określoność. Podobnie, w przypadku zajęć *literatura brytyjska I* podano następujący zagadnienia: William Shakespeare – wybitny poeta i dramaturg angielskiego Odrodzenia; Dramat; Teatr elżbietański (Christopher Marlowe, William Shakespeare, Ben Jonson); Specyfika angielskiego baroku (Donne, Herrick, Herbert); John Milton – wybitny twórca purytańskiego

eposu. Podobne ujęcie treści programowych zauważyć można także w sylabusach zajęć z praktycznej nauki języka. W przypadku zajęć *PNJA – komunikacja ustna III* ustalono następujący zakres treści: Czas wolny; Hobby; Rozrywka; Rodziny; Relacje międzyludzkie; Problemy społeczne; Medycyna; Problemy zdrowotne; Leczenie i terapia; Rola i znaczenie edukacji; Metody uczenia się; Sukces akademicki; Prezentacje multimedialne – projekty grupowe; Powyższe przykłady pozwalają stwierdzić, że przynajmniej w przypadku części zajęć treści kształcenia ograniczają się do elementów powiązanych z wiedzą, przy czym pominięte zostały treści związane z kategorią umiejętności oraz kompetencji społecznych. Skutkuje to dwiema dalszymi nieprawidłowościami. Po pierwsze, treści te nie są w pełni zgodne z efektami uczenia się podanymi dla zajęć, ponieważ w sylabusach każdego z powyższych kursów podano efekty na poziomie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Po drugie, tak sformułowane treści programowe nie uwzględniają zastosowań wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek, jak również praktycznej, zawodowej implementacji, która jest typowa dla kierunków o charakterze praktycznym. Treści programowe oparte głównie na wiedzy są również obecne w sylabusach zajęć w modułach specjalizacyjnych, a więc nakierowanych bezpośrednio na rozwijanie umiejętności praktycznych przydatnych w kontekstach zawodowych (np. *kultura krajów niemieckojęzycznych* czy *język angielski w sferze gospodarczej*). Ponadto, w związku z faktem podania w wielu sylabusach zajęć efektów tożsamych z ogólnymi efektami uczenia się, należy stwierdzić, że treści programowe nie pozwalają studentom na osiągnięcie kompletu efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku.

Treści programowe w zakresie kompetencji językowych są kompleksowe i specyficzne dla zajęć wchodzących w skład programu studiów, jednak nie zapewniają uzyskania wszystkich efektów uczenia się określonych w sylabusach tych zajęć. Przykładowo, treści zajęć *PNJA – gramatyka praktyczna I*, obejmujące głównie różne czasy i struktury gramatyczne nie umożliwiają osiągnięcia efektu U02 „poprawnie wykorzystuje język angielski do komunikowania się w różnych sytuacjach”, ponieważ w treściach programowych nie określono żadnych sytuacji komunikacyjnych, w których dane czasy i struktury gramatyczne powinny być używane (wyrażanie przyszłości oraz mówienie o teraźniejszości, które pojawiają się wśród treści programowych nie są sytuacjami komunikacyjnymi). W przypadku zajęć *PNJA – słuchanie* wśród treści programowych podano tematy typu: relacje międzyludzkie, rodzina, literatura i film, zdrowie i zdrowy styl życia, które nie umożliwiają realizacji efektu z zakresu kompetencji społecznych: K01 „potrafi efektywnie organizować własną pracę, współdziałać w grupie, przyjmując w niej różne role”, ponieważ w żaden sposób nie odnoszą się do kompetencji w zakresie wykonywania zadań w grupie. Z kolei treści kształcenia w przypadku zajęć *PNJA – fonetyka II* zawierają jedynie listę zjawisk fonetycznych (np. elizja, asymilacja, epenteza), która nie pozwala studentom na osiągnięcie efektu W02 „zna najważniejsze cechy systemów: fonologicznego, morfologicznego, semantycznego i składniowego”, bowiem na liście tej, z uwagi na specyfikę przedmiotu, nie mogły znaleźć się żadne treści dotyczące systemu morfologicznego, semantycznego czy składniowego.

Treści programowe w zakresie dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo, są one również kompleksowe i specyficzne dla zajęć, jednak podobnie jak w przypadku treści dla zajęć z zakresu praktycznej nauki języka, nie zawsze umożliwiają osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Na przykład, treści programowe dla zajęć *wstęp do językoznawstwa* zawierają takie treści jak podstawowe zagadnienia fonologii języka, słowotwórstwo i morfologia, podstawowe kategorie gramatyczne, części mowy czy uniwersalia językowe. Treści te nie umożliwiają studentom osiągnięcia efektu U02 „wykorzystuje pojęcia i metody współczesnego językoznawstwa do analizy tekstu na płaszczyźnie strukturalnej i pragmatyczno-komunikacyjnej”, ponieważ nie znajdują się wśród nich metody współczesnego językoznawstwa, a także nie wskazują one na to, aby studenci dokonywali analizy

strukturalnej i pragmatyczno-komunikacyjnej jakichkolwiek tekstów. W przypadku zajęć *literatura amerykańska*, treści programowe, podobnie jak w przypadku pozostałych zanalizowanych sylabusów to lista zagadnień z obszaru wiedzy (autorzy, epoki i nurty literackie), które nie zapewniają uzyskania kilku założonych dla zajęć efektów, m. in. W01 „zna podstawową terminologię używaną w językoznawstwie i literaturoznawstwie (zajęcia nie dotyczą językoznawstwa), U01 „wyszukuje, gromadzi, przetwarza i przekazuje informacje z wykorzystaniem różnych źródeł informacji, różnych technik i technologii” (w treściach programowych nie założono uzyskiwania informacji z różnych źródeł, w tym z użyciem technologii) czy U02 „samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności zawodowe” (treści programowe nie odwołują się do żadnych umiejętności zawodowych).

Poza wymienionymi wyżej zajęciami, które są kluczowe dla kierunku problem niezgodności treści programowych oraz doboru treści w sposób uniemożliwiający uzyskanie efektów uczenia się jest również wyraźnie zauważalny w sylabusach innych zajęć. W przypadku *technologii informacyjnych* proponowane treści programowe zawierają następującą listę zagadnień: Podstawy technik informacyjnych i użytkowania komputerów; Usługi sieciowe – bezpieczeństwo informacji; Tworzenie i edycja dokumentów tekstowych – MS Word; Automatyzacja procesu przetwarzania danych przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego Excel; Tworzenie stron WWW – cms; Platformy e-learningowe (sic!); Tworzenie prezentacji multimedialnych w Power Point; Internet a prawo – prawo autorskie. Żaden z tych tematów nie zapewnia uzyskania następujących efektów: U01 „wykorzystuje pojęcia i metody współczesnego językoznawstwa do opisu zjawisk językowych” czy U03 „tłumaczy teksty napisane w wybranych specjalistycznych odmianach języka”. W przypadku zajęć *społeczno-kulturowe uwarunkowania tłumaczenia* żadne z podanych treści programowych (Kulturowe podłoże przekładu. Strategie przekładu terminów kulturowych. Techniki przekładu terminów kulturowych. Przekład terminów kulturowych w tekstach użytkowych. Terminy kulturowe w przekładzie audiowizualnym) nie umożliwiają realizacji efektów uczenia się na poziomie umiejętności: U01 „wykorzystuje pojęcia i metody współczesnego językoznawstwa do analizy tekstu na płaszczyźnie strukturalnej i pragmatyczno-komunikacyjnej”, U02 „posiada podstawowe umiejętności w zakresie oceny jakości usług związanych z działalnością zawodową czy U03 „potrafi stosować podstawowe przepisy prawa odnoszące się do działalności tłumaczeniowej”.

Czas trwania studiów (6 semestrów/3 lata) oraz nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS (180 ECTS) konieczny do ukończenia studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Przypisanie punktów ECTS do zajęć i grup zajęć w planie studiów jest prawidłowe, z wyjątkiem kształcenia w zakresie drugiego języka. Według ogólnych efektów uczenia się, studenci mają osiągnąć w zakresie drugiego języka poziom B1 w skali Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Jednak przy założeniu, że studenci rozpoczynają naukę języka od początku, poziom ten nie zostanie osiągnięty, ponieważ zgodnie z wytycznymi ESOKJ, przejście od poziomu 0 do poziomu B1 wymaga co najmniej 350 godzin pracy studenta, co odpowiada 14 punktom ECTS. Według sylabusów zajęć *lektorat języka obcego* oraz *język obcy specjalistyczny*, nakład pracy studenta to 288h (144 godziny kontaktowe i 144 godziny pracy własnej studenta), co odpowiada 11 punktom ECTS.

W programie studiów wskazano, że studenci uzyskują w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia 96 punktów ECTS. Tym samym warunek, by co najmniej połowa programu studiów była realizowana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia został spełniony.

Sekwencja zajęć podana w planie studiów jest częściowo prawidłowa. W większości przypadków zajęcia o charakterze propedeutycznym (np. *wstęp do językoznawstwa, gramatyka opisowa języka, kultura krajów anglojęzycznych*) umiejscowione są w planie studiów w 1 i 2 semestrze, zatem poprzedzają zajęcia specjalnościowe i są dla nich podbudową. Sekwencja zajęć zakłada stopniowe rozwijanie kompetencji w zakresie języka angielskiego, które na początku studiów nie są wystarczające, aby zapewnić osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się powiązanych z zajęciami kształcenia kierunkowego (z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa) umieszczonych w pierwszych semestrach studiów. W sylabusach zajęć kierunkowych rozpoczynających się w 1 semestrze (np. *wstęp do językoznawstwa, literatura brytyjska*) wstępne wymagania językowe ustalono na poziomie A2 w skali ESOKJ, co nie jest poziomem wystarczającym, aby przyswoić zakładane w sylabusie zajęć treści. Zastrzeżenia budzi również umiejscowienie w planie studiów relatywnie wcześnie zajęć z zakresu tłumaczeń, wymagających bardzo dobrej znajomości języka obcego, obejmującej znajomość związków frazeologicznych i synonimów, a także zaawansowanych konstrukcji gramatycznych. Przykładowo, tłumaczenia ustne (będące co do zasady trudniejszym typem tłumaczenia niż pisemne) realizowane są w semestrze 3, kiedy umiejętności językowe studentów nie są wystarczające (oscylują między poziomem B1 a B2), by osiągnąć efekty uczenia się dla tych zajęć i przyswoić zaplanowane treści programowe (obejmujące tłumaczenia konsekutywne, symultaniczne i a vista).

Kształcenie na kierunku odbywa się w formie: wykładów (340-370 h), seminariów (75 h), ćwiczeń (195-209 h), lektoratów (120 h), warsztatów (931-947 h) oraz praktyk zawodowych (720 h). Jak wynika z proporcji podanych form zajęć, na kierunku przeważają formy sprzyjającej aktywnej postawie studenta, głównie warsztaty. Największa ich proporcja obecna jest w modułach specjalizacyjnych (łącznie 660 h), co jest uzasadnione, ponieważ moduły te mają w założeniu przygotowywać studentów do wykonywania zadań zawodowych. Hospitacja zajęć warsztatowych wykazała, że nie mają one typowo warsztatowego charakteru, a przyjmują formę ćwiczeń, w których dominuje praca indywidualna studentów i dyskusja z nauczycielem. W związku z powyższym warsztaty prowadzone na kierunku nie wystarczająco angażują studentów w wykonywanie zadań praktycznych lub problemowych oraz w pracę w parach lub grupach.

Program studiów formalnie umożliwia wybór zajęć, którym przypisano 64 punkty ECTS, a więc nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie. Do grupy zajęć wybieralnych zaliczono: lektorat, język obcy specjalistyczny, moduł ogólnouczelniany: podstawy psychologii/podstawy socjologii wykład specjalistyczny, seminarium dyplomowe oraz zajęcia specjalizacyjne, czyli moduł D. Jednakże, w przypadku specjalizacji *język angielski z językiem niemieckim* jest to wybór pozorny. Ponieważ w zakresie języka niemieckiego studenci osiągnąć mają poziom B2 w skali ESOKJ, specjalizacja ta adresowana jest do tych studentów, którzy realizują lektorat z języka niemieckiego (doprowadzający według założeń Uczelni do poziomu B1). Studenci ci mają więc, z uwagi na swoje przygotowanie językowe, swobodny wybór dwóch specjalizacji. Natomiast pozostali studenci, którzy wybrali inny lektorat i nie posiadają odpowiedniego przygotowania językowego do realizacji specjalizacji język angielski z językiem niemieckim, mogą de facto realizować tylko jedną specjalizację - język angielski w biznesie. Nie mają oni tym samym zapewnionej możliwości elastycznego kształtowania ścieżki kariery. Wyłączenie całego modułu D.1 z puli zajęć wybieralnych skutkuje niespełnieniem warunku formalnego określonego w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. z 2018 r. poz. 1861, z późn. zm.).

Program studiów formalnie, zawiera zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze 113 ECTS w przypadku modułu kształcenia język angielski z językiem niemieckim oraz 115 ECTS w przypadku modułu język angielski w biznesie, co stanowi odpowiednio 63% i 64% całkowitej liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Jednak zajęcia zaliczone do puli zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nie są prowadzone w warunkach właściwych dla podanego dla kierunku zakresu działalności zawodowej i przede wszystkim w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Do grupy zajęć praktycznych nie można zaliczyć następujących zajęć i grup zajęć z bloków A, B i C (w sumie 64 ECTS):

1. *praktyczna nauka języka angielskiego* (41 ECTS)

Kursy z zakresu PNJA mają na celu rozwijanie kompetencji językowych studentów w obrębie sprawności językowych (mówienie, pisanie, czytanie, słuchanie), a także podsystemów języka (gramatyka, leksyka, wymowa). Kompetencje te wynikają wprost z Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, zawierającego ogólne wytyczne dla kształcenia językowego, które nie są powiązane z praktycznym profilem studiów. Użycie przymiotnika „praktyczna” w przypadku praktycznej nauki języka obcego wynika z tradycji akademickiej na kierunkach neofilologicznych i nie oznacza automatycznie, że są to zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, zapewniające możliwości wykonywania przez studentów czynności charakterystycznych dla danych zawodów, w warunkach im odpowiadających. Zajęcia z zakresu praktycznej nauki języka obcego zapewniają więc nabycie kompetencji kluczowej, która jest podstawą dalszego budowania umiejętności zawodowych tłumacza czy pracownika różnych sektorów biznesu.

2. *lektorat języka obcego* (9 ECTS)

3. *gramatyka opisowa języka angielskiego* (3 ECTS)

4. *literatura brytyjska* (2 ECTS)

5. *literatura amerykańska* (1 ECTS)

6. *stylistyka i gramatyka w tłumaczeniu* (2 ECTS)

7. *emisja głosu* (1 ECTS)

8. *seminarium dyplomowe* (5 ECTS)

Na podstawie analizy sylabusów zajęć *seminarium dyplomowe* należy stwierdzić, że seminaria dyplomowe na kierunku filologia nie przygotowują studentów do pisania prac dotyczących zagadnień praktycznych; prace te stanowią opracowania zagadnień naukowych w zakresie badań podstawowych (nie w zakresie badań aplikacyjnych czy prac rozwojowych). Lista tematów prac, a także analiza prac dyplomowych udostępnionych przez Uczelnię potwierdzają tę obserwację.

Oprócz tego, wymogu praktyczności nie spełniają następujące zajęcia z modułu specjalizacyjnego język angielski z językiem niemieckim (D.1): *PNJN – gramatyka praktyczna* (4 ECTS), *PNJN – ćwiczenia redakcyjne* (4 ECTS) oraz *PNJN – komunikacja ustna* (6 ECTS). Wyłączenie z puli zajęć praktycznych wyżej wymienionych zajęć obowiązkowych, a dodatkowo dla specjalizacji z językiem niemieckim zajęć z zakresu praktycznej nauki języka niemieckiego skutkuje niespełnieniem wymagań formalnych określonych stosownymi przepisami.

Plan studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języka kierunkowego (język angielski) do poziomu C1. Dodatkowo, na kierunku oferowane są zajęcia poświęcone rozwijaniu znajomości drugiego języka co najmniej do poziomu B1 według ESOKJ.

Plan studiów obejmuje jeden kurs do wyboru z zakresu nauk społecznych: *moduł ogólnouczelniany: podstawy psychologii/podstawy socjologii*, któremu przypisano 2 punkty ECTS. Dodatkowo, w module

D.2 (specjalizacja – język angielski w biznesie), któremu również przypisano 2 punkty ECTS. Tym samym, wymóg zapewnienia studentom kierunku z dziedziny nauk humanistycznych realizacji co najmniej 5 ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych nie został spełniony w przypadku żadnej specjalizacji.

Na kierunku filologia w roku akademickim 2021/2022 zajęcia prowadzone są w formie hybrydowej, tj. wykłady (poza pierwszymi i ostatnimi zajęciami w semestrze) prowadzone są w trybie synchronicznym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, natomiast ćwiczenia, warsztaty i seminaria prowadzone są w formie stacjonarnej. Rozwiązanie to, wprowadzone niezależnie od sytuacji pandemicznej, która dodatkowo wymusiła tymczasowe prowadzenie w trybie zdalnym wszystkich zajęć, nie jest jednak przewidziane programem studiów i jest uzależnione od podejmowanej na dany rok akademicki decyzji Dziekana. Z tego względu nie jest możliwe ustalenie czy wymiar zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w skali całego programu studiów jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie. Rekomenduje się zatem wprowadzenie stosownych zapisów dotyczących zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość do programu studiów.

Metody kształcenia na kierunku są różnorodne i obejmują: wykład problemowy, konwersatoryjny, informacyjny wspomagany narzędziami i środkami multimedialnymi, metodę projektu, warsztatową, problemową, sytuacyjną, ćwiczeniową opartą na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pracę z tekstem, dyskusję, burzę mózgów, pokaz, opis, studium przypadku, gry dydaktyczne (symulacyjne). Podczas ćwiczeń, warsztatów i seminariów dominują metody aktywizujące, wymagające od studentów kreatywności i samodzielności. Informacja ta znajduje potwierdzenie w wielu sylabusach zajęć, w których podane metody kształcenia są różnorodne i specyficzne dla typów zajęć. Przykładowo, wykłady często mają postać wykładów problemowych czy konwersatoryjnych wzbogaconych prezentacjami multimedialnymi czy dyskusją. W sylabusach zajęć z zakresu praktycznej nauki języka podano takie metody kształcenia jak opowiadanie, opis, burza mózgów, metoda ćwiczeniowa oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, studium przypadku, dyskusja, drama czy gry językowe. Na poziomie deklaratywnym metody kształcenia są więc różnorodne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. W ich doborze są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. W przypadku zajęć w modułach specjalizacyjnych zawarte w sylabusach zajęć metody przygotowują studentów do działalności zawodowej na rynku pracy. Hospitacje zajęć wykazały, że założenia Uczelni w zakresie metod kształcenia oraz informacje podane w sylabusach zajęć nie do końca znajdują potwierdzenie w rzeczywistości. Zajęcia o charakterze warsztatowym, nie w pełni angażują studentów w aktywności wymagające od studentów inwencji i samodzielności, a także nie stymulują ich do pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Ponadto, nie zawsze umożliwiają wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Rekomenduje się w związku z tym systematyczne używanie podczas zajęć, szczególnie tych mających na celu rozwijanie umiejętności praktycznych, wszystkich metod kształcenia zawartych w sylabusach zajęć, w szczególności metod aktywizujących i stymulujących studentów do samodzielności.

Stosowane metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka angielskiego na poziomie C1, a drugiego języka obcego na poziomie B1. Ponadto, metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na

odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. W roku akademickim 2021/2022 na kierunku prowadzone są zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Decyzją władz dziekańskich, w trybie tym odbywają się jedynie wykłady, w związku z czym należy uznać, że metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, są wykorzystywane w niewielkim zakresie i jedynie pomocniczo. Jednak z uwagi na regularne realizowanie części zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość rekomenduje się uaktualnienie do stanu faktycznego programu studiów (z uwzględnieniem sylabusów prowadzonych w tym trybie zajęć) w zakresie stosowanych metod dydaktycznych.

Praktyki zawodowe odbywają się w ciągu trzech semestrów. Dla każdego etapu praktyki sformułowano osobny sylabus, jednak w każdym z nich podano prawie identyczny, generyczny zestaw efektów uczenia się, zaczerpniętych z katalogu ogólnych efektów uczenia się dla kierunku. Mimo, że w kierunkowym programie praktyk zawodowych podano zróżnicowane, charakteryzujące się rosnącym stopniem trudności i zaawansowania cele szczegółowe praktyk, efekty podane w sylabusach praktyk ich nie odzwierciedlają. Studenci trzykrotnie osiągają te same efekty uczenia się, za co są trzykrotnie oceniani, a z założenia, przeważającą większość efektów osiągają już po pierwszym etapie praktyki.

Dla wszystkich etapów praktyk założono zbliżone zakresy treści programowych, które ponadto nie w pełni odpowiadają efektom sformułowanim dla praktyk, a tym samym nie umożliwiają pełnego ich osiągnięcia. Przykładowo, w treściach programowych *praktyki zawodowej I* założono, że studenci wykonywać będą tłumaczenia pisemne i ustne, co nie zostało jasno podane w efektach uczenia się (jedyne efekty odnoszące się do tłumaczenia to U02 „tłumaczy teksty napisane lub wygłoszone w języku ogólnym”). W przypadku *praktyki zawodowej III* żadne z podanych treści programowych nie prowadzą do osiągnięcia efektu U05 „w zakresie wybranych zagadnień z dziedziny językoznawstwa lub literaturoznawstwa realizuje przyjęte założenia: formułuje i rozwiązuje problem badawczy lub prezentuje zagadnienie, kończąc prezentację własnymi wnioskami”. Praktyki zawodowe na kierunku nie służą formułowaniu i rozwiązywaniu problemów badawczych, ani nie wiążą się w sposób sformułowany w efekcie uczenia się z dyscyplinami językoznawstwo i literaturoznawstwo. Oprócz powyższych nieprawidłowości, treści programowe dla praktyk zostały sformułowane w taki sposób, że nie wiadomo, na czym polegają zadania wykonywane przez studenta podczas praktyk. Sformułowania typu: odbiorcy usług świadczonych przez firmę, rodzaje pism w firmie i zasady ich sporządzania, cele i sposoby wykorzystywania języka angielskiego w firmie czy zasady wykonywania tłumaczeń sugerują, że studenci podczas praktyki nabędą wiedzę deklaratywną na wymienione powyżej tematy, lecz w rzeczywistości nie wiadomo, czy studenci wykonują jakiegokolwiek zadania praktyczne związane z działalnością zawodową.

Praktyki zawodowe trwają 6 miesięcy w wymiarze 720 godzin zegarowych, którym przypisano łącznie 30 punktów ECTS, co jest zawyżoną wartością w odniesieniu do wymogów formalnych, gdzie 1 punkt ECTS ma odpowiadać 25-30 godzinom nakładu pracy studenta. W programie nie uzasadniono 30 godzin pracy własnej studenta, które pozwoliłyby na przypisanie praktykom razem 30 ECTS. Sposób umiejscowienia praktyki w planie studiów nie jest prawidłowy, ponieważ nie jest skorelowany z progresem językowych i zawodowych umiejętności studentów. Pierwszy etap praktyk rozpoczyna się w semestrze 2, kiedy studenci nie posiadają jeszcze wystarczającej kompetencji językowej do wykonywania zadań związanych z tłumaczeniem pisemnym, a przede wszystkim ustnym (zakładany

poziom językowy po ukończeniu semestru 1/na początku semestru 2, według sylabusów kursów z zakresu praktycznej nauki języka oscyluje w granicach poziomu B1). Ponadto, zajęcia powiązane z kształtowaniem kompetencji tłumaczeniowej (*teoria przekładu, stylistyka i gramatyka w tłumaczeniu, tłumaczenia ustne*) rozpoczynają się w semestrze 3, a więc w momencie rozpoczęcia drugiego etapu praktyki. Kolejnym przykładem nieprawidłowej sekwencji jest umiejscowienie w planie studiów zajęć *wprowadzenie do praktyki zawodowej*. W założeniu zajęcia te mają przygotowywać studentów do wykonywania zadań przewidzianych programem praktyki, jednak nie spełniają one w pełni swojej funkcji, ponieważ są zrealizowane równoległe z pierwszym etapem praktyki.

Liczba miejsc praktyk jest wystarczająca w odniesieniu do liczby studentów na kierunku. Dobór miejsc odbywania praktyk jest prawidłowy i obejmuje m. in. biura tłumaczeń, jednostki gospodarcze, korporacje międzynarodowe, instytucje samorządowe czy biura turystyczne. Studenci mają również możliwość samodzielnego wyboru miejsca odbywania praktyk. Weryfikacja i zatwierdzanie wskazanych przez studentów miejsc odbywania praktyk zawodowych dokonywane są przez opiekuna praktyk z Uczelni.

Praktyki zaliczane są na podstawie dokumentacji praktyk składającej się z karty przebiegu praktyki zawodowej oraz sprawozdania z realizacji praktyki zawodowej. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się dla praktyk zostały dobrane prawidłowo, jednak nie zostały w procesie oceny odpowiednio wykorzystane. Z uwagi na fakt, że studenci nie załączają do dokumentacji żadnych próbek prac wykonywanych podczas praktyk, ocena wystawiana przez opiekuna praktyk z ramienia Uczelni oparta jest jedynie na obserwacji i ocenie dokonanej przez opiekuna zakładowego oraz na dostarczonym przez studenta sprawozdaniu. Oznacza to, że weryfikacja efektów uczenia się przez uczelnianego opiekuna jest de facto niemożliwa. Student nie otrzymuje od opiekuna z ramienia Uczelni informacji zwrotnej na temat jakości wykonanych podczas praktyk zadań i osiągnięcia zakładanych efektów. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez zakładowego opiekuna ma charakter kompleksowy i odnosi się do wszystkich efektów uczenia się.

Opiekunowie praktyk z ramienia Uczelni powoływani są przez Rektora na wniosek Dziekana, jednak nie określono wyraźnie kryteriów, na podstawie których wyznaczanie opiekunów się odbywa. Wyboru zakładowych opiekunów praktyk dokonują zakłady pracy. Opiekunami zakładowymi praktyk nie zawsze są filolodzy, co skutkuje tym, że nie posiadają oni wystarczających kompetencji do kierowania zadaniami wykonywanymi przez studentów, dostarczania informacji zwrotnej na temat prac wykonywanych przez nich w języku obcym (np. tłumaczeń), a przede wszystkim do weryfikacji efektów uczenia się. Na późniejszych etapach praktyk przywiązuje się większą wagę do weryfikacji kompetencji opiekunów zakładowych, jednak zadania wykonywane przez studentów już na pierwszym etapie praktyki obejmują m. in. tłumaczenia, a więc wymagają wsparcia opiekunów o odpowiednich kwalifikacjach.

W Uczelni obowiązuje regulamin praktyk, który określa procedurę realizacji praktyk przez studentów wszystkich kierunków studiów, zatem organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte kryteria i opublikowane zasady. Dokument wskazuje osoby odpowiedzialne za organizację, koordynację i nadzór nad praktykami oraz określa ich zadania i zakres odpowiedzialności. Kontrola realizacji praktyk przeprowadzana jest przez wizytację 10-30% instytucji, w których realizowane są praktyki. Wizytacje dokonywane są przez uczelnianych opiekunów praktyk, którzy po każdej z nich sporządzają sprawozdanie z wizytacji realizacji praktyk zawodowych. Natomiast ani w uczelnianym regulaminie praktyk ani w kierunkowym programie praktyk zawodowych, nie określono kryteriów, jakie muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe,

reguł zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, jak również wymogów stawianych opiekunom zakładowym.

Uczelnia przyjęła błędne założenie o możliwości zwolnienia studenta z obowiązku odbywania praktyki zawodowej na podstawie wykonywanej pracy zarobkowej lub innych form aktywności, jeżeli wykonywane czynności umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych do modułu praktyka zawodowa. Narusza to dyspozycję norm ustawy, stanowiącej jednoznacznie, iż odmienne sposoby osiągania i weryfikacji efektów uczenia się niż typowe, a zatem oparte na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych przez uczelnię oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich zakończeniu, mogą być stosowane przez uczelnię tylko na podstawie przepisów szczególnych.

Pogram praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie, dokonywanej z udziałem studentów. Studenci oceniają odbyte przez siebie praktyki poprzez badania ankietowe. Przyjęte procedury nie skutkują jednak doskonaleniem programu praktyk i jego realizacji, ponieważ nie zdiagnozowały nieprawidłowości odnoszących się do sformułowania efektów uczenia się, treści programowych czy doboru miejsc praktyki i opiekunów praktyk w zakładach pracy.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się, tj. rozplanowanie zajęć jest zgodna z zasadami higieny pracy i umożliwia systematyczne uczenie się oraz efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. W Uczelni przyjęto zasadę, że w każdym tygodniu zajęcia nie są zaplanowane według tego samego schematu czasowego, jednak plan zajęć podany jest studentom z dużym wyprzedzeniem, w związku z czym nie zgłaszają oni żadnych zastrzeżeń do organizacji procesu kształcenia. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się, w tym w szczególności w sesji egzaminacyjnej, umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się (poza efektami sformułowanymi w sposób tożsamy z efektami kierunkowymi) oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe na kierunku filologia nie są w pełni zgodne z koncepcją kształcenia oraz z efektami uczenia się, ponieważ nie uwzględniają one w sposób odpowiedni praktycznych zastosowań wiedzy, pomijają celowy rozwój umiejętności potrzebnych w kontekstach zawodowych oraz kompetencji społecznych studentów. Ponadto, treści programowe nie odwołują się prawidłowo do dyscyplin naukowych, do których kierunek został przyporządkowany, ponieważ nie uwypuklają wiodącej roli językoznawstwa, a także nie odnoszą się do dyscypliny nauki o bezpieczeństwie. Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć wchodzących w skład programu studiów, jednak nie zapewniają osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się, które określono w sylabusach zajęć, a w konsekwencji ogólnych efektów uczenia się.

Liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się z wyjątkiem efektów związanych z kształceniem w zakresie drugiego języka obcego. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć nie odpowiadają praktycznemu profilowi studiów,

ponieważ nie zostały zapewnione w wymaganym wymiarze i sposobie prowadzenia zajęć zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne. Program studiów nie zapewnia również w wymaganych wymiarze zajęć z dziedziny nauk społecznych. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami.

Formalnie program studiów umożliwia studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze przekraczającym 30%, jednak z uwagi na fakt, iż wybór specjalizacji język angielski z językiem niemieckim jest realny tylko w przypadku studentów realizujących lektorat z języka niemieckiego, nie wszyscy studenci mają zapewnioną możliwość elastycznego kształtowania ścieżki kształcenia.

Metody kształcenia określone w sylabusach są różnorodne, zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie przez nich zaplanowanych do realizacji efektów uczenia się, więc w założeniu katalog metod kształcenia został odpowiednio dobrany. Natomiast w praktyce nie wykorzystuje się wszystkich wymienionych w sylabusach zajęć metod kształcenia, a jedynie ich wąski repertuar. Treści programowe sprofilowano głównie na wiedzę, a nie jej praktyczne zastosowania, studenci nie są właściwie przygotowywani do działalności w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, a także kompetencje opiekunów nie zapewniają w pełni prawidłowej realizacji praktyk oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym. Dla wszystkich etapów praktyki przygotowano osobne sylabusy, jednak podane w nich efekty uczenia się oraz treści programowe są do siebie zbliżone. Ponadto, treści programowe dla poszczególnych etapów praktyki nie umożliwiają pełnej realizacji założonych dla praktyk efektów uczenia się. Zasady realizacji praktyk nieprawidłowo umożliwiają zaliczanie ich na podstawie wykonywanej pracy zawodowej. Dodatkowo, liczba ECTS przypisanych praktykom jest zawyżona o 1 ECTS.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. doboru treści programowych z pominięciem zastosowania wiedzy z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa w pracy zawodowej;
2. doboru treści programowych, który nie zapewnia osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć oraz ogólnych efektów uczenia się dla kierunku;
3. kolejności przedmiotów w planie studiów;
4. niezapewnienia studentom możliwości elastycznego kształtowania ścieżki kształcenia;
5. niezapewnienia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze;
6. niewystarczającej do osiągnięcia właściwego poziomu biegłości językowej liczby punktów ECTS przypisanym zajęciom z drugiego języka;
7. braku w programie studiów zajęć w dziedzinie nauk społecznych w wymaganym wymiarze punktów ECTS;
8. organizacji i programu praktyk zawodowych, a także liczby ECTS przypisanej praktykom.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się modyfikację treści programowych w taki sposób, aby uwzględniały one praktyczne zastosowania wiedzy w dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek w działalności zawodowej typowej dla kierunku.
2. Zaleca się zapewnienie treści programowych umożliwiających osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć oraz dla kierunku.
3. Zaleca się modyfikację sekwencji zajęć w planie studiów w sposób pozwalający studentom na pełne osiągnięcie efektów uczenia się dla zajęć z zakresu dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo, a także w zakresie zajęć tłumaczeniowych.
4. Zaleca się umożliwienie wszystkim studentom możliwości elastycznego kształtowania ścieżki kształcenia i wyboru zajęć tak, aby wybór ten dotyczył zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczny punktów ECTS.
5. Zaleca się zapewnienie w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS.
6. Zaleca się zwiększenie liczby godzin oraz punktów ECTS przypisanym zajęciom z drugiego języka obcego w sposób zapewniający osiągnięcie poziomu kompetencji językowej przewidzianej w PRK dla poziomu 6.
7. Zaleca się zapewnienie w programie studiów zajęć z zakresu nauk społecznych w wymiarze co najmniej 5 punktów ECTS.
8. W zakresie praktyk zawodowych zaleca się:
 - a. zróżnicowanie efektów uczenia się i treści programowych dla każdego etapu praktyki;
 - b. przypisanie praktykom liczby punktów ECTS wyliczonej z uwzględnieniem zasady podanej w Ustawie;
 - c. korelację efektów uczenia się i treści programowych dla praktyk z progresem kompetencji studentów w trakcie cyklu kształcenia;
 - d. zapewnienie doboru opiekunów praktyk zawodowych o kwalifikacjach umożliwiających osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się;
 - e. sformułowanie wymagań stawianych miejscom praktyk oraz zakładowym opiekunom praktyk;
 - f. zaniechanie zaliczania praktyk na podstawie wykonywanej pracy zawodowej.
9. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Szczegółowe wymagania wstępne i zasady rekrutacji reguluje właściwa uchwała Senatu Uczelni. Zgodnie z nią podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia na kierunku filologia, specjalność *filologia angielska*, jest posiadanie świadectwa dojrzałości (stara i nowa matura), dyplomu IB lub EB. Osobie kandydującej przyznawane są punkty rekrutacyjne za wyniki maturalne z języka angielskiego, języka polskiego oraz jednego z przedmiotów do wyboru, zdawanych na egzaminie maturalnym lub egzaminie dojrzałości: historii, wiedzy o społeczeństwie, geografii lub drugiego języka obcego. W przypadku egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości, zdawanego na poziomie podstawowym i rozszerzonym, brany jest pod uwagę wynik korzystniejszy. Przyjęte zasady rekrutacji są przejrzyste, nie

zapewniają jednak w pełni doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych dla kierunku efektów uczenia się, gdyż w związku z wysokimi limitami przyjęć (80 miejsc) studia mogą podjąć osoby o niskiej kompetencji językowej (w ostatnich latach przyjmowano ok. 40-50 osób). Skutkuje to dużym zróżnicowaniem poziomu językowego w grupach zajęciowych i utrudnia skuteczną realizację zakładanych efektów uczenia się. Rekomenduje się modyfikację procedur rekrutacyjnych (np. zrezygnowanie z przyznawania punktów za wyniki z przedmiotów historia, wiedza o społeczeństwie oraz geografia i uwzględnianie jedynie wyników z drugiego języka obcego) w celu zmniejszenia różnic w poziomie językowym osób podejmujących studia.

Zasady rekrutacji zapewniają równe szanse w podjęciu studiów, ponieważ przewidują rozwiązania szczegółowe w przypadku kandydatów z nową i starą maturą. Selekcja kandydatów następuje na podstawie wyników postępowania kwalifikacyjnego, którego kryterium jest ustalony limit miejsc. O przyjęciu na I rok studiów decyduje miejsce kandydata na liście rankingowej, ustalone na podstawie punktów, w ramach określonego przez rektora Uczelni limitu przyjęć na kierunek filologia, specjalność filologia angielska studia stacjonarne. Z postępowania rekrutacyjnego są zwolnieni laureaci i finaliści Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Angielskiego stopnia centralnego, na zasadach określonych w odrębnej uchwale senatu Uczelni.

Wymogi rekrutacyjne nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z przewidzianymi w programie studiów zajęciami z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz możliwym wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. Zespół oceniający rekomenduje uwzględnienie informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych i wymaganiach sprzętowych oraz informacji o możliwym dostępie do sprzętu koniecznego w realizacji kształcenia na odległość w wymogach rekrutacyjnych.

Na kierunek prowadzi się przyjęcie na studia na podstawie uznawania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Obowiązujące w Uczelni procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość ich identyfikacji oraz oceny adekwatności tychże efektów w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Stosowne zasady, terminy i wymagania dotyczące dokumentów uregulowane są Uchwałą Senatu z dnia 12 listopada 2019 w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się. Informacje dotyczące potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów nie są ogólnodostępne (brak ich na stronie uczelni w zakładce dla kandydata). Rekomenduje się uzupełnienie ogólnodostępnych informacji o wymogach przyjęć na studia w odniesieniu do zasad potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Uczelnia nie przedłożyła dokumentów regulujących przyjęcie na studia w wyniku przeniesienia z innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej. Ogólne zapisy dotyczące takiej możliwości (możliwość przeniesienia po zaliczonym pierwszym semestrze) znajdują się w Regulaminie studiów. Rekomenduje się uzupełnienie zasad i procedur rekrutacyjnych o regulacje dotyczące przyjęcia na studia w wyniku przeniesienia z innej uczelni, w tym zagranicznej.

Obowiązujące dla kierunku filologia standardy dyplomowania bazują na regulacjach zawartych w Regulaminie studiów oraz zarządzeniu Rektora Uczelni z dnia 12 grudnia 2019 w sprawie prac i egzaminów dyplomowych. Szczegółowo zostały one przedstawione w dokumencie „Standardy dyplomowania na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych”.

Zasady te nie są specyficzne dla kierunku filologia i dotyczą wszystkich kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych. Zasady dyplomowania nie wskazują na dyscypliny naukowe, w zakresie których może być przygotowywana praca dyplomowa.

„Standardy dyplomowania” w czytelny sposób opisują zasady powierzania funkcji opiekuna prac, cele i przebieg seminarium dyplomowego, procedurę zatwierdzania tematów/tytułów prac dyplomowych, wymogi formalne dotyczące pracy dyplomowej, procedurę antyplagiatową, zasady składania prac, procedurę ich recenzowania oraz zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego.

Zgodnie z informacjami zawartymi w powyższym dokumencie „w pracy dyplomowej student powinien wykazać umiejętność wykorzystania wiedzy zdobytej w toku studiów”, w tym również „zastosowania jej do rozwiązania konkretnych problemów”, a koncepcja pracy powinna „wynikać z sylwetki absolwenta”, czyli dotyczyć wiedzy i umiejętności związanych z wykonywaniem ról zawodowych tłumacza języka angielskiego w środowisku biznesowym, tłumacza języka angielskiego i niemieckiego lub pracownika korporacji/instytucji samorządowej lub biura tłumaczeń. Zakłada się ponadto, że praca dyplomowa powinna być „nie tylko opracowaniem problemowym, ale również praktycznym, podejmującym rozwiązanie konkretnego problemu teoretycznego, praktycznego lub metodologicznego”. Definicja ta nie wskazuje jednoznacznie, że praca dyplomowa powinna umożliwić sprawdzenie osiągniętych przez osoby studiujące praktycznych umiejętności zawodowych i mieć w związku z tym specyficzną formę.

Praca dyplomowa przygotowywana jest w ramach zajęć *seminarium dyplomowe*, które odbywają się w 4, 5 i 6 semestrze studiów. Dla zajęć w poszczególnych semestrach założono różne efekty uczenia się, które powinny zostać osiągnięte przez studentów. I tak w 4 semestrze zgodnie z kartą zajęć student osiąga następujące efekty uczenia się w zakresie kategorii wiedza i umiejętności:

- W01 zna podstawową terminologię używaną w językoznawstwie i literaturoznawstwie.
- W02 ma wiedzę szczegółową w zakresie wybranych zagadnień z dziedziny językoznawstwa lub literaturoznawstwa obejmującą podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwych dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych.
- W03 zna i rozumie pojęcia i zasady etyczno-prawne
- W04 zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
- U01 wyszukuje, gromadzi, przetwarza i przekazuje informacje z wykorzystaniem różnych źródeł informacji, różnych technik i technologii.
- U02 samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności zawodowe
- U03 wykorzystuje pojęcia i metody współczesnego językoznawstwa do opisu zjawisk językowych.
- U04 syntetycznie ujmuje informacje pochodzące z różnych źródeł, swobodnie wyraża sądy i opinie w języku angielskim
- U05 potrafi porozumiewać się ze specjalistami z zakresu studiowanej specjalności posługując się językiem polskim i obcym
- U06 w zakresie wybranych zagadnień z dziedziny językoznawstwa lub literaturoznawstwa realizuje przyjęte założenia: w języku obcym formułuje i rozwiązuje problem badawczy lub prezentuje zagadnienie, kończąc prezentację własnymi wnioskami.
- U07 ma zblizoną do rodzimej znajomość języka angielskiego na poziomie biegłości C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

W zdecydowanej większości powyższe efekty uczenia się dla zajęć pokrywają się z efektami kierunkowymi, które nie tylko nie zostały uszczegółowione, ale – jak w przypadku efektu kierunkowego

K_W12 – nawet zredukowane: „ma wiedzę szczegółową w zakresie wybranych zagadnień z dziedziny językoznawstwa lub literaturoznawstwa obejmującą podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwych dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych, a także wie, jak zastosować tę wiedzę w działalności zawodowej”. Usunięty został więc konstytutywny dla profilu praktycznego aspekt zastosowania pozyskanej wiedzy w praktyce zawodowej. W przypadku efektu uczenia się dla zajęć U07 błędnie założono osiągnięcie przez studenta 4 semestru biegłości językowej na poziomie C1 ESOJK. Ponadto brak jest spójności między efektami uczenia się W01 i W02: zgodnie z pierwszym studenci osiągają kompetencje z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, drugi efekt zakłada osiągnięcie kompetencji tylko w jednej z tych dyscyplin.

W semestrze 5 dla zajęć *seminarium dyplomowe* założone zostały inne efekty uczenia się:

- W01 ma elementarną wiedzę o projektowaniu badań w przekładoznawstwie, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych, zna podstawowe paradygmaty przekładoznawcze, z których wywodzą się poszczególne metody
- W02 zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady etyczno-prawne.
- W03 zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.
- U01 posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów zaczerpniętych z wybranych źródeł; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki oraz wskazywać kierunki dalszych badań.
- U02 swobodnie wyraża złożone sądy i opinie w języku angielskim.
- U03 samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności badawcze i zawodowe.

Efekt uczenia się W01 w semestrze 5 odnosi się do przekładoznawstwa. Nie jest jednak jasne, czy przekładoznawstwo, które nie jest dyscypliną naukową, obejmuje zarówno językoznawstwo jak i literaturoznawstwo.

Z kolei efekty uczenia się sformułowane dla seminarium dyplomowego w semestrze 6 pokrywają się w zdecydowanej większości z efektami zakładanymi dla tych zajęć w semestrze 4.

Efekty uczenia się zakładane dla zajęć *seminarium dyplomowe* nie wskazują na praktyczne zastosowania wiedzy przedmiotowej i metodologicznej dotyczącej wybranej problematyki językoznawstwa lub literaturoznawstwa, nie uwzględniają rozwiązania prostego problemu praktycznego z zakresu powyższych dyscyplin naukowych. Odnoszą się one przede wszystkim do zastosowania wiedzy w pisaniu pracy dyplomowej, znajomości terminologii z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa i jej stosowania w przygotowaniu pracy dyplomowej, umiejętności wyszukiwania i analizy informacji, doboru właściwych metod i narzędzi badawczych, analizy materiału badawczego oraz rozwijania umiejętności badawczych. Zakłada się wprawdzie, że absolwent potrafi wyszukiwać, gromadzić, analizować, oceniać i przekazywać informacje z wykorzystaniem różnych źródeł, ale nie wiadomo, w czym ta wiedza ma znaleźć zastosowanie. Efekt taki nie odnosi się do zastosowań w obszarze działalności zawodowej właściwej dla kierunku. Brak jest więc weryfikacji osiągniętych praktycznych umiejętności zawodowych, co potwierdzone byłoby specyficznym rodzajem pracy dyplomowej, np. projektem.

Zgodnie z przyjętymi zasadami, praca dyplomowa podlega ocenie w zakresie zawartości merytorycznej, struktury, stylu i poprawności językowej oraz rzetelności warsztatu naukowego. Żaden z aspektów oceny nie uwzględnia konieczności weryfikacji aplikacyjnego charakteru pracy dyplomowej. Jest to spójne z efektami uczenia się sformułowanymi dla zajęć *seminarium dyplomowe*, które nie wskazują, że praca dyplomowa mogłaby mieć charakter produktu wykorzystywanego w sposób praktyczny przez

interesariuszy zewnętrznych, nie zapewnia oceny wskazanych przez charakterystyki PRK jako właściwe dla profilu praktycznego – umiejętności zastosowania wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem.

Kryterium transparentności nie spełnia procedura ustalenia ostatecznej oceny pracy dyplomowej w sytuacji, gdy jedna z ocen pracy jest niedostateczna. Regulamin studiów stanowi, że w takim przypadku „decyzję o dopuszczeniu studenta do egzaminu dyplomowego podejmuje dziekan, który zasięga opinii drugiego recenzenta. W tym przypadku dziekan ustala ostateczną ocenę pracy dyplomowej.” Nie są znane kryteria, które leżą u podstaw podejmowanych przez dziekana decyzji. Wobec powyższego nie można uznać, że przedstawione zasady weryfikacji osiągnięć studenta są rzetelne, przejrzyste, wiarygodne oraz że umożliwiają porównywalność ocen. Dokument niższego rzędu, jakim są „Standardy dyplomowania” stanowi z kolei, że w przypadku „uzyskania jednej negatywnej oceny pracy, dziekan kieruje pracę do innego recenzenta i po uzyskaniu kolejnej, pozytywnej oceny, dopuszcza pracę do obrony”. Rekomenduje się jednoznaczne sformułowanie czytelnych kryteriów, na podstawie których dziekan podejmuje decyzję odnośnie do ostatecznej oceny pracy dyplomowej.

Zgodnie z Regulaminem studiów egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i przeprowadzany jest w języku, w którym napisana została praca dyplomowa, czyli w języku kierunkowym. § 46 Regulaminu (ust. 2) stanowi, że w trakcie egzaminu ustnego student „powinien wykazać się osiągnięciem wszystkich efektów uczenia się założonych w programie studiów studiowanego kierunku oraz znajomością problematyki objętej pracą dyplomową”.

Egzamin ustny, obejmujący trzy pytania (pierwsze dotyczy pracy dyplomowej, pozostałe dwa służą sprawdzeniu „osiągniętych efektów uczenia się z zakresu kierunku i specjalności studiów”), nie umożliwia skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia przez studentów wszystkich zakładanych dla kierunku efektów uczenia się, co założone zostało w Regulaminie.

Proces weryfikacji oceniania efektów uczenia, w tym w m. in. ustalania formy zaliczeń, terminów egzaminów i ich dopuszczalnej liczby w sesjach, przeprowadzania egzaminu komisyjnego oraz dostosowania formy egzaminów i zaliczeń do potrzeb osób z niepełnosprawnościami określony jest w Regulaminie studiów. Zawarte w nim regulacje umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceny efektów uczenia. Istniejące zasady stwarzają warunki do zapewnienia bezstronności, rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji oraz wiarygodności i porównywalności ocen.

Zawarte w Regulaminie studiów ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się oraz procedury zawarte w stosownym zarządzeniu Rektora Uczelni przewidują dostosowanie organizacji i realizacji procesu dydaktycznego do szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są różnorodne, ale nie są w pełni specyficzne dla kształcenia filologicznego o profilu praktycznym. Są to w zdecydowanej większości metody sprawdzania wiedzy i umiejętności, które nie nadają się do sprawdzania opanowania treści programowych dotyczących zastosowania wiedzy w kontekstach typowych dla działalności zawodowej, umiejętności o charakterze praktycznym i kompetencji społecznych, konstytutywnych dla kształcenia o profilu praktycznym. Wśród metod weryfikacji i oceny zdecydowanie dominują dwie: pisemny i ustny test wiedzy. Osiągnięcie efektów uczenia się z zakresu kategorii wiedza weryfikowane jest zarówno w przypadku zajęć *literatura brytyjska*, jak i zajęć o charakterze jednoznacznie praktycznym jak *wprowadzenie do praktyki zawodowej*. Niespecyficzne wykorzystanie pisemnego i ustnego testu wiedzy dotyczy także zajęć z zakresu kształcenia językowego, np. *PNJA – fonetyka* (pisemny test wiedzy nie jest metodą odpowiednią, aby zweryfikować efekt U01: „poprawnie wykorzystuje język do komunikowania się w

różnych sytuacjach z uwzględnieniem poprawnej wymowy”), *PNJA – gramatyka praktyczna I* (efekt U02: „poprawnie wykorzystuje język angielski do komunikowania się w różnych sytuacjach”) *PNJN – gramatyka praktyczna* (efekt U01: „w wybranym obszarze językowym poprawnie wykorzystuje język do komunikowania się w różnych sytuacjach”), *PNJA – ćwiczenia redakcyjne* (efekt U05: „rozwija znajomość języka angielskiego by osiągnąć poziom biegłości C1 ESOKJ”), *PNJA – mówienie* (efekt U01: „rozumie wypowiedzi natywnych użytkowników języka angielskiego i tworzy wypowiedzi ustne zróżnicowane funkcjonalnie i stylistycznie”). W przypadku zajęć *społeczno-kulturowe uwarunkowania tłumaczenia*, które w założeniu powinny mieć charakter warsztatów, pisemny test wiedzy jest główną metodą weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie kategorii wiedza i umiejętności. Podobnie jest w przypadku zajęć *stylistyka i gramatyka w tłumaczeniu, język angielski w marketingu, język angielski w public relations, korespondencja handlowa, umiejętności biznesowe I i II* – również zajęć warsztatowych. Powyższe przykłady są potwierdzeniem, że na ocenianym kierunku pisemny test wiedzy stosowany jest jako główna metoda weryfikacji, bez względu na specyfikę zajęć i powiązane z nimi efekty uczenia się.

W przypadku niektórych zajęć (np. *literatura brytyjska*) zaplanowano w procesie weryfikacji i oceny efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności wykorzystanie metod prezentacji lub projektu. Nie sprecyzowane zostały jednak kryteria ich oceny. Prezentacja jest także wadliwie dobraną metodą weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności w przypadku zajęć *foniczne podstawy komunikacji językowej* – zajęć specjalizacyjnych w formie wykładu.

Należy stwierdzić, że opis metod weryfikacji nie jest wystarczająco precyzyjny: przedstawione metody weryfikacji obejmują wskazanie metody bez jej uszczegółowienia. Oprócz wskazanych już metod prezentacji i projektu dotyczy to także np. pisemnych testów wiedzy – w żadnym przypadku nie podano informacji dotyczących zadań egzaminacyjnych/zaliczeniowych (pytania wielokrotnego wyboru, pytania otwarte, itp.) Utrudnia to studentom odpowiednie przygotowanie się do egzaminu/zaliczenia. Tak niedoprecyzowane i ogólnikowo określone metody oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się nie gwarantują w pełnym zakresie rzetelności procesu oceniania, gdyż studenci nie otrzymują na podstawie lektury kart zajęć pełnej informacji na temat tego, w jaki sposób ocena ta będzie przebiegać. § 27 Regulaminu Studiów informuje o sposobach rozwiązywania sytuacji konfliktowych związanych z weryfikacją efektów uczenia się. Uregulowania te (zaliczenie komisyjne i/lub egzamin komisyjny) – zgodnie z uzyskanymi informacjami – są wystarczające dla skutecznego rozwiązania ewentualnych sytuacji konfliktowych. Regulamin informuje także w sposób ogólny, że za „postępowanie niezgodne z treścią ślubowania, naruszenie przepisów prawa lub obowiązków określonych w Regulaminie studiów, student ponosi odpowiedzialność na zasadach określonych przepisami o postępowaniu dyscyplinarnym”.

Metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, prowadzące do zaliczenia zajęć obejmują przede wszystkim egzaminy i zaliczenia pisemne, prace pisemne, projekty przesyłane drogą elektroniczną poprzez przyjęte w Uczelni źródła komunikacji elektronicznej. Przyjęte metody weryfikacji – zwłaszcza w odniesieniu do prac przesyłanych drogą elektroniczną – nie gwarantują w pełni, że studenci wykonali je samodzielnie. Nie umożliwiały więc w zasadzie pełniej weryfikacji efektów uczenia się w kategorii wiedza i częściowo umiejętności. Rekomenduje się zastosowanie takiego zestawu metod weryfikacji efektów uczenia się, by zapewnić weryfikację efektów we wszystkich kategoriach, tj. wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w sposób gwarantujący, że zostały one osiągnięte w wyniku samodzielnej pracy bez korzystania z niedozwolonych form pomocy.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie gwarantują wobec powyższego pełnej identyfikacji studenta i bezpieczeństwa danych dotyczących studentów.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, prac dyplomowych, dzienników praktyk. W założeniu mają one potwierdzać osiągnięcie efektów uczenia się przez studentów, ale ze względu na często wadliwy dobór metod weryfikacji efektów uczenia się, wykazany powyżej cel ten nie jest w pełni osiągnięty. Efekty uczenia są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji.

Problematyka prac etapowych jest zgodna z kartami zajęć, nie umożliwia jednak weryfikacji kompetencji w zakresie zastosowań wiedzy w praktyce w obszarach działalności zawodowej, do których zgodnie z koncepcją kształcenia przygotowuje kierunek studiów. Zjawisko to występuje także w przypadku zajęć, dla których założono efekty uczenia wynikające z praktycznego profilu studiów.

Część zastosowanych metod weryfikacji umożliwia tylko zredukowaną ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych dla zajęć efektów uczenia się: np. w przypadku zajęć *teoria uczenia się i nauczania języka obcego* weryfikacji pozbawiony jest efekt z zakresu umiejętności U02 „wykorzystuje pojęcia i metody współczesnego językoznawstwa do analizy tekstu na płaszczyźnie strukturalnej i pragmatyczno-komunikacyjnej”. Pisemny test wiedzy nie umożliwia jego weryfikacji. Podobne uchybienie dotyczy zajęć *wstęp do językoznawstwa*: weryfikacji pozbawiony jest efekt U02 „wykorzystuje pojęcia i metody współczesnego językoznawstwa do analizy tekstu na płaszczyźnie strukturalnej i pragmatyczno-komunikacyjnej”. W przypadku zajęć *literatura brytyjska* ustny test wiedzy nie jest adekwatnym narzędziem do weryfikacji efektów uczenia się w kategorii umiejętności U01 „ma wiedzę szczegółową w zakresie wybranych zagadnień z dziedziny literaturoznawstwa obejmującą podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwych dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych, a także wie, jak zastosować tę wiedzę w działalności zawodowej”, U02 „samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności zawodowe”. Pisemny i ustny test wiedzy – podstawowe metody weryfikacji dla zajęć *wykład specjalistyczny – wybrane zagadnienia z językoznawstwa* – nie umożliwi także skutecznej weryfikacji efektów w zakresie umiejętności: U01 „wyszukuje, gromadzi, przetwarza i przekazuje informacje z wykorzystaniem różnych źródeł informacji, różnych technik i technologii” i U02 „wykorzystuje pojęcia i metody współczesnego językoznawstwa do analizy tekstu na płaszczyźnie strukturalnej i pragmatyczno-komunikacyjnej”, tym bardziej, że jest to test wielokrotnego wyboru i zadania zamknięty typu „prawda – fałsz”, co pokazała analiza prac etapowych.

Prace etapowe (test pisemny oraz lista zagadnień na egzamin ustny) z zajęć *PNJA – gramatyka praktyczna (III)* potwierdzają, że do weryfikacji efektów uczenia się wykorzystane zostały metody niezgodne z kartą zajęć (egzamin ustny). Przewiduje ona bowiem wykorzystanie do weryfikacji efektów z zakresu kategorii wiedza i umiejętności jedynie pisemnego testu wiedzy. Wykorzystanie do weryfikacji efektów uczenia się metody nieprzewidzianej w sylabusie oraz brak jasnych kryteriów oceniania (w przypadku egzaminu ustnego) podważają zasadność wystawionych ocen.

Podstawową metodą weryfikacji efektów uczenia się w kategoriach wiedza i umiejętności dla w założeniu warsztatowych zajęć *społeczno-kulturowe uwarunkowania tłumaczenia*, zgodnie z kartą zajęć, jest pisemny test wiedzy. Wykorzystanie tego narzędzia nie znajduje potwierdzenia w pracach etapowych, które zawierają np. tłumaczenia kart menu. Bez wątplenia są to bardziej adekwatne formy weryfikacji efektów dla zajęć warsztatowych, ale nieobecne w sylabusach.

Zdarzają się przypadki, że prace nie stawiają przed studentami zadań zapewniających weryfikację efektów uczenia się na właściwym dla studiów pierwszego stopnia poziomie zaawansowania. Do ich

przygotowania wystarczają informacje ze źródeł okołonaukowych lub nienaukowych. Niejednokrotnie prace etapowe nie są opatrzone komentarzem, a nawet oceną.

Dokumentacja praktyk dostarczana przez studentów nie zawiera żadnych prac czy dowodów na wykonywanie zadań przewidzianych programem praktyk, co uniemożliwia rzetelną weryfikację, w jakim stopniu zadania wykonywane przez studentów w trakcie praktyki faktycznie odpowiadały tym, podanym w sylabusie dla praktyk. Pomimo poprawnego doboru metod weryfikacji zakładanych dla praktyk zawodowych efektów uczenia się wątpliwości budzi fakt, że oceny dokonuje zakładowy opiekun praktyki, którego kompetencje do przeprowadzania takiej oceny nie zostały wcześniej zweryfikowane.

Uchybienia dotyczące koncepcji procesu dyplomowania na kierunku filologia potwierdzają prace dyplomowe. Nie odnoszą się one do zastosowania wiedzy w dyscyplinach językoznawstwo lub literaturoznawstwo w działalności zawodowej właściwej dla kierunku studiów. Na kierunku powstają prace dyplomowe, które nie są osadzone w dyscyplinach naukowych, do których kierunek został przyporządkowany, np. w dyscyplinie nauki o kulturze i religii. Innym problemem jest trudność z osadzeniem niektórych prac dyplomowych w konkretnej dyscyplinie naukowej ze względu na operacyjny zakres wykorzystywanej wiedzy. Analiza prac dyplomowych wykazała w kilku przypadkach brak bazy teoretyczno-pojęciowej i jakiegokolwiek metodologii, celów i wniosków. Wiele prac cechuje wykorzystanie w minimalnym zakresie prawidłowo dobranej literatury sekundarnej w obszarze językoznawstwa (i literaturoznawstwa). Ponadto oceny prac dyplomowych bywają zawyżone. Bez wątplenia prace dyplomowe na kierunku filologia, studia pierwszego stopnia, nie potwierdzają przygotowania studentów do prowadzenia aplikacyjnych badań naukowych ani prac rozwojowych. W żadnym z przypadków nie służą one rozwiązaniu problemu praktycznego z zakresu translatoryki i nie mają charakteru projektowego. Prace są w zdecydowanej większości prowadzone w ramach badań podstawowych, mają charakter opisowo-analityczny. Ponadto należy podkreślić, że także recenzje nie wskazują na aplikacyjny charakter prac. Żadna z ocenianych recenzji, często dość powierzchownych, nie wskazała na możliwość praktycznego zastosowania pracy dyplomowej.

Studenci ocenianego kierunku nie są autorami lub współautorami publikacji fachowych, nie posiadają także innych osiągnięć w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku. Rekomenduje się aktywizowanie studentów, np. w ramach naukowych kół studenckich, do tworzenia projektów i/lub prac naukowych, które byłyby powiązane z obszarami działalności zawodowej właściwymi dla kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Obowiązujące dla kierunku filologia ogólnowydziałowe zasady dyplomowania nie uwzględniają praktycznego profilu studiów, gdyż nie wskazują na praktyczne zastosowania wiedzy przedmiotowej i metodologicznej, dotyczącej wybranej problematyki językoznawstwa i literaturoznawstwa. Stosowane

na kierunku zasady oceniania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego nie uwzględniają sprawdzenia kompetencji w zakresie norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej lub gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Zasady oceniania prac nie są w pełni transparentne.

System weryfikacji efektów uczenia się nie w pełni umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, ponieważ w procesie weryfikacji i oceny efektów uczenia się wykorzystywane są niespecyficzne dla kierunku o profilu praktycznym i określonych form zajęć metod oceniania. Stosowane metody weryfikacji i oceny są jednak przy tym zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, choć nie pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych itp. a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań nie w pełni są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. Niewłaściwy dobór metod weryfikacji osiągania efektów uczenia się w połączeniu z nie w pełni rzetelnym ocenianiem niektórych prac negatywnie rzutuje na wiarygodność całego systemu oceniania.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. Braku zasad dyplomowania uwzględniających specyfikę studiów filologicznych o profilu praktycznym, w szczególności podkreślających konieczność prowadzenia prac rozwojowych lub badań aplikacyjnych.
2. Brak pełnego powiązania tematyki *seminarium dyplomowego* z dyscyplinami, do których został przyporządkowany kierunek.
3. Niedoprecyzowania oraz niedostosowania metod weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się do odpowiedniej kategorii tych efektów
4. Niedostosowania rodzaju, formy, częściowo tematyki i metodyki prac egzaminacyjnych oraz etapowych do poziomu, profilu i efektów uczenia się.
5. Niedostosowania prac dyplomowych do praktycznego profilu kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się opracowanie merytorycznych zasad dyplomowania z uwzględnieniem specyfiki studiów o profilu praktycznym i z wyraźnym wskazaniem na prowadzenie prac rozwojowych lub badań aplikacyjnych.
2. Zaleca się pełne powiązanie tematyki *seminarium dyplomowego* z dyscyplinami naukowymi, do których przyporządkowany został kierunek studiów.
3. Zaleca się doprecyzowanie i dostosowanie metod weryfikacji efektów uczenia się do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, aby pozwalały na sprawdzanie opanowania treści programowych dotyczących zastosowania wiedzy w kontekstach typowych dla

działalności zawodowej, umiejętności o charakterze praktycznym i kompetencji społecznych potrzebnych na rynku pracy, konstytutywnych dla kształcenia o profilu praktycznym.

4. Zaleca się dostosowanie prac dyplomowych do praktycznego profilu kształcenia.
5. Zaleca się dostosowanie rodzaju, formy, tematyki i metodyki prac egzaminacyjnych oraz etapowych do poziomu, profilu i efektów uczenia się
6. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na ocenianym kierunku studiów zajęcia prowadzi obecnie 18 nauczycieli akademickich. W tej grupie 7 osób prowadzi zajęcia związane z językiem angielskim, a 4 z językiem niemieckim. Pozostali nauczyciele akademicy odpowiedzialni są za zajęcia wspomagające kształcenie filologiczne z zakresu komunikacji społecznej, psychologii, ochrony własności intelektualnej, informatyki oraz lektoratu j. obcego. W grupie nauczycieli akademickich związanych z kształceniem w zakresie filologii angielskiej, w tym praktycznej nauki języka angielskiego, znajduje się jedna osoba z tytułem profesora (w dyscyplinie językoznawstwo), cztery osoby ze stopniem naukowym doktora (3 w dyscyplinie językoznawstwo, 2 w dyscyplinie literaturoznawstwo), trzy osoby z tytułem zawodowym magistra filologii angielskiej oraz jeden *native speaker* z tytułem zawodowym licencjata. Dorobek naukowy tej grupy nauczycieli akademickich odpowiada dyscyplinom, w których uzyskali oni stopnie naukowe. Nauczyciele-germaniści posiadają tytuły zawodowe magistra. Jedna osoba posiada stopień doktora w dyscyplinie językoznawstwo. W grupie nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku filologia nie wykazano osoby posiadającej stopień naukowy lub dorobek naukowy w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, do której także został przyporządkowany kierunek. Rekomenduje się uzupełnienie kadry prowadzącej zajęcia na kierunku filologia o pracowników z wykształceniem i dorobkiem naukowym w dyscyplinie naukowej nauki o bezpieczeństwie.

Wśród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku filologia są osoby posiadające doświadczenie zawodowe uzyskane poza szkolnictwem wyższym, które związane jest z obszarem działalności zawodowej, do której przygotowuje kierunek. Cztery osoby mają doświadczenie zawodowe w zakresie działalności tłumaczeniowej, jedna w zakresie treningu międzykulturowego oraz zarządzania w biznesie i ekonomii.

Struktura kwalifikacji w grupie nauczycieli akademickich związanych z kształceniem na kierunku filologia, a także liczebność kadry w stosunku do liczby studentów wyrażonej także w liczbie grup zajęciowych umożliwiają prawidłową realizację zajęć związanych z językoznawstwem i literaturoznawstwem, w tym także nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych, ale nie z naukami o bezpieczeństwie, do których także został przyporządkowany kierunek.

Wszyscy nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne i udokumentowany dorobek dydaktyczny umożliwiający prowadzenie zajęć. Posiadanie odpowiednich kompetencji dydaktycznych potwierdziły w większości przypadków także przeprowadzone hospitacje zajęć. Nauczyciele akademicy są przygotowani do kształcenia na odległość lub w formie kształcenia hybrydowego.

Przydział zajęć oraz obciążenia godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni nie przekracza wymiaru zajęć dydaktycznych określonych przepisami prawa. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym

miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami i ponad 50% ogółu godzin zajęć dydaktycznych na studiach I stopnia jest prowadzona przez osoby zatrudnione w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Warunki zatrudnienia nauczyciela akademickiego w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych lub dydaktycznych określa Statut Uczelni i zarządzenie Rektora nr 84/19 z dnia 12 grudnia 2019 r. Zatrudnienie nauczycieli akademickich następuje w drodze konkursowej, a o doborze nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć decyduje albo ich dorobek albo doświadczenie i praktyka zawodowa. Zespół oceniający stwierdził jednak dwa przypadki odstępstwa od powyższych zasad: prowadzenie zajęć *kultura krajów anglojęzycznych* powierzono osobie z wykształceniem i dorobkiem w dyscyplinie naukowej językoznawstwo, a prowadzenie zajęć *foniczne podstawy komunikacji językowej - wykład specjalistyczny* osobie z dorobkiem w dyscyplinie nauki o sztuce. Rekomenduje się właściwe wykorzystanie potencjału kadrowego kierunku w obsadzie zajęć pod kątem zgodności dorobku naukowego z zakresami określonymi w nazwie zajęć i wyznaczonymi celami kształcenia.

Należy wskazać także na uchybienia o charakterze strukturalnym – dotyczą one powierzania w procesie dyplomowania funkcji recenzenta osobom, które nie posiadają dorobku naukowego w dyscyplinie naukowej, w której osadzona jest recenzowana praca. Rekomenduje się przestrzeganie procedur mających na celu powierzanie funkcji recenzenta prac dyplomowych nauczycielom akademickim, którzy reprezentują tę samą dyscyplinę naukową, w której powstała oceniana praca.

Uczelnia umożliwia nauczycielom akademickim doskonalenie swoich kwalifikacji dydaktycznych na szkoleniach i kursach. Niewielka część kadry pomnaża jednak doświadczenie praktyczne związane z zakresem ról zawodowych, do których przygotowywani są studenci. W związku z sytuacją pandemiczną Uczelnia zorganizowała szkolenia z zakresu prowadzenia zajęć zdalnych, których jakość została wysoko oceniona przez nauczycieli akademickich.

Nauczyciele akademicy podlegają ocenie w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem na kierunku filologia. Procedury oceny nauczycieli akademickich w zakresie należytego wykonywania obowiązków dydaktycznych i organizacyjnych reguluje uchwała Senatu Uczelni. Przy ocenie działalności dydaktycznej uwzględniane są następujące kryteria: realizacja zajęć dydaktycznych (weryfikowana przez hospitacje), wyniki ankiet studenckich oraz organizacja procesu dydaktycznego (np. autorstwo lub redakcja wydawniczej publikacji dydaktycznej, utworzenie stanowiska dydaktycznego, np. laboratorium lub pracowni, opracowanie nowego programu studiów itp.). Uchwała reguluje minimalną liczbę punktów, która wymagana jest do uzyskania oceny pozytywnej. Ocena okresowa przeprowadzana jest nie rzadziej niż raz na cztery lata. Wyniki okresowych przeglądów kadry i ankiet studenckich mają wpływ na politykę kadrową. Nie skutkują jednak formułowaniem oczekiwań odnoszących się do indywidualnych ścieżek rozwojowych. Rekomenduje się zwrócenie większej uwagi przy okresowych przeglądach kadry na umiejętności dydaktyczne prowadzące do realizacji efektów uczenia się związanych z praktycznym profilem studiów oraz ich doskonalenie w planowaniu indywidualnych ścieżek pracowników.

Politykę kadrową prowadzoną przez Uczelnię na ocenianym kierunku cechuje przede wszystkim dbałość o wysokie kwalifikacje naukowe i zawodowe nauczycieli akademickich. Zatrudnianie osób posiadających doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią nie jest jednak celem strategicznym polityki kadrowej. Rekomenduje się uwzględnienie w polityce kadrowej Uczelni kryteriów odnoszących się do zakresu i jakości doświadczenia zawodowego przyszłych pracowników, które zdobyte zostało poza uczelnią.

Uczelnia wspiera rozwój naukowy nauczycieli akademickich poprzez finasowanie awansów naukowych, publikacji, czy dofinansowanie udziału w konferencjach naukowych oraz szkoleniach podwyższających kwalifikacje zawodowe lub dydaktyczne. Brak jednak informacji o wspieraniu pracowników w zakresie prowadzenia badań rozwojowych.

Realizowana w Uczelni polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów i reagowania na przypadku zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec kadry prowadzącej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadre do ustawicznego rozwoju. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie sformułowano

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura dydaktyczna, którą dysponuje Uczelnia obejmuje własne budynki Uczelni zlokalizowane w Legnicy na powierzchni ponad 5 hektarów. Wśród nich 3 budynki dydaktyczne (A, C i E), jeden przeznaczony do adaptacji na budynek dydaktyczny (B) oraz budynek projektów i edukacji (D). Poza kampusem zlokalizowany jest Dom Studenta

Budynki dydaktyczne oraz administracyjno-dydaktyczne są zróżnicowanej wielkości, a w ich wnętrzach znajdują się sale dydaktyczne, aule, laboratoria komputerowe, pomieszczenia obsługi administracyjnej i in. Wszystkie obiekty posiadają infrastrukturę wspierającą umożliwiającą organizację w nich zajęć dydaktycznych, a także miejsca wsparcia administracyjnego dla studentów i kadry akademickiej. Lokalizacja oraz układ i funkcjonalności obiektów na kampusie stwarzają przyjazne warunki do studiowania, rekreacji i odpoczynku.

W budynkach kampusu znajduje się 18 sal wykładowych, 50 ćwiczeniowych i 4 pracownie komputerowe (razem 60 stanowisk). Sale wykładowe wyposażone są w rzutniki pisma, tablice, system

nagłośnienia poprzez stacje mikrofonowe, systemy audiowizualne z projektorami multimedialnymi zintegrowanymi z komputerami, elektronicznie sterowane zasłony i żaluzje, automatycznie opuszczane ekrany wizyjne sprzężone z rzutnikami, magnetofony, magnetowidy, odtwarzacze płyt kompaktowych i tunery, siedziska z pulpitemi i podłokietnikami oraz systemy wentylacji. Wyposażenie umożliwia wykorzystanie nowoczesnych środków dydaktycznych.

Zajęcia na ocenianym kierunku odbywają się w salach ćwiczeniowych, wykładowych, a także w pracowniach – salach do nauki języków obcych, dopasowanych do liczebności poszczególnych grup zajęciowych. Sale te oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się oraz adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej. Umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem. W salach dydaktycznych i na terenie całej Uczelni dostępny jest bezprzewodowy internet.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Sale wykładowe są wyposażone w rzutniki pisma, tablice, system nagłośnienia, systemy audiowizualne z projektorami multimedialnymi zintegrowanymi z komputerami, elektronicznie sterowane zaciemnienie, opuszczane ekrany wizyjne, odtwarzacze CD i inne. Pracownie językowe wyposażone są w projektory multimedialne, ekrany oraz tablice interaktywne. Sprzęt umożliwia studentom przedstawianie prac i prezentacji multimedialnych przygotowanych w ramach prac projektowych. Podczas zajęć praktycznych z przekładu pisemnego studenci korzystają ze specjalistycznego oprogramowania wspomagającego tłumaczenie (z zestawem słowników i pamięcią tłumaczeń). Przygotowują się dzięki temu do pracy w biurze tłumaczeń, czy też prowadzenia własnej działalności gospodarczej w zakresie tłumaczeń pisemnych.

Pracownie posiadają właściwe oprogramowanie oraz sprzęt zaplanowany do wykorzystania w procesie dydaktycznym. Oprogramowanie wspiera rozwijanie wszystkich sprawności językowych nie tylko podczas zajęć, ale również podczas samodzielnej nauki. Wszystkie pomieszczenia dydaktyczne są objęte zasięgiem uczelnianej sieci wi-fi.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczby stanowisk w pracowniach językowych – komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie, w tym programów biurowych, edytorów tekstu, programów wspierających sporządzanie i przedstawianie prezentacji itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

Biblioteka znajduje się na kampusie uczelnianym i pełni funkcję usługową dla wszystkich kierunków studiów prowadzonych w Uczelni. Jej powierzchnia jest wystarczająca i zapewnia komfortowe wykorzystanie zasobów oraz pracę własną studentów. Jest również proporcjonalna do liczby osób studiujących oraz do liczby kadry akademickiej. Trzy czytelnie naukowe działają w modelu *open space*, a w strefach udostępniania zgromadzone są zbiory zgodnie z prowadzonymi kierunkami studiów. W strefach udostępniania znajduje się 40 stanowisk komputerowych (w tym laptopy) z właściwym oprogramowaniem, dostępem do katalogu bibliotecznego oraz do Internetu oraz do baz pełnotekstowych. Z kolei, w trzech czytelniach – 120 miejsc (razem). Liczba stanowisk jest wystarczająca.

Układ pomieszczeń zapewnia dostęp do księgozbioru również osobom z niepełnosprawnościami. Zbiory są w całości opracowywane komputerowo, a katalog biblioteczny dostępny jest na komputerach

w bibliotece oraz w Internecie – do korzystania z dowolnego miejsca np. z domu. Studenci mają możliwość nie tylko rezerwowania i zamawiania książek on-line, ale również sprawdzania stanu swojego konta bibliotecznego, prolongaty książek oraz składania dezyderatów. W bibliotece działają dwie wrzutnie umożliwiające zwrot książek w dogodnych godzinach.

Biblioteka jest otwarta od poniedziałku do soboty w dogodnych dla czytelników godzinach. Czytelnie czynne są naprzemiennie, zgodnie z zasadą, że zawsze co najmniej dwie czytelnie są otwarte. Godziny otwarcia, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne w komputery, liczba miejsc w czytelniach, zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych przez studentów ocenianego kierunku oraz jego kadre.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna zapewnia bezpieczeństwo pod względem higieny pracy, a zasady korzystania z niej są zgodne z przepisami BHP.

Studenci posiadają wolny dostęp do sieci bezprzewodowej poza godzinami zajęć w celu wykonywania zadań i realizacji projektów. Sale z oprogramowaniem specjalistycznym są im również udostępniane do pracy własnej w celu wykonywania zadań, realizacji projektów itp.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna jest w większości dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i zapewnia ich udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej. W salach miejsca dla osób z niepełnosprawnościami nie są właściwie zorganizowane, wyposażone (z uwzględnieniem kilku rodzajów niepełnosprawności) oraz oznakowane. Analogiczna sytuacja dotyczy laboratorium komputerowego oraz pracowni do tłumaczeń ustnych. Rekomenduje się jasne wyodrębnienie i oznakowanie miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami w salach dydaktycznych, w szczególności w laboratoriach (np. tłumaczeniowym), a także najszybsze doposażenie ich w taki sposób, aby pozwalały na dostosowanie procesu dydaktycznego do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Uczelnia jest w trakcie realizacji projektu dofinansowanego z UE, którego celem jest zwiększenie dostępności Uczelni dla osób z niepełnosprawnościami.

Najlepiej dostosowaną przestrzenią jest biblioteka, w której miejsce do pracy dla osób z niepełnosprawnością, również ruchową jest oznakowane i która zapewnia osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności udogodnienia techniczne umożliwiające samodzielną pracę, np. myszkę dla osób z niepełnosprawnością kończyn górnych, klawiaturę alternatywną dla zróżnicowanych rodzajów niepełnosprawności.

Pozostałe obiekty są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w elementarnym zakresie np. przez: instalację wind dostosowanych, sanitariatów, oznakowanie numerów sal dla osób z dysfunkcją narządu wzroku, zorganizowanie oznakowanych miejsc parkingowych. Uczelnia dąży do coraz większego dostosowania obiektów i procesu kształcenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami realizując wspomniany wcześniej projekt UE, zgodnie z modelem dostępności bardziej zaawansowanym. Celem projektu jest poprawa dostępności uczelni dla osób z niepełnosprawnościami w obszarze standardów edukacyjnych, architektonicznych, cyfrowych, komunikacyjnych, organizacyjnych.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Do realizacji zajęć na Uczelni wykorzystywane są obecnie dwie różne platformy e-learnigowe. Jedna z nich służy głównie jako repozytorium, za pośrednictwem drugiej studenci uczestniczą w zajęciach prowadzonych w systemie online, otrzymują dostęp do materiałów dydaktycznych do pracy własnej, rozliczają się z efektów pracy własnej w postaci zamieszczanych zadań, rozwiązując testy oraz uczestnicząc w

egzaminach końcowych. Wykorzystywane narzędzia do pracy zdalnej umożliwiają uczestniczenie w procesie dydaktycznym również osobom z niepełnosprawnościami. Narzędzia stosowane w nauczaniu na odległość umożliwiają kształcenie asynchroniczne oraz synchroniczne.

Uczelnia zapewnia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Zasoby biblioteki to ponad 90 tys. woluminów, w tym blisko 30 tysięcy tytułów, które mogą być wykorzystane na ocenianym kierunku studiów. Biblioteka prenumeruje 101 tytułów czasopism w wersji drukowanej i 15 tytułów w wersji elektronicznej. W swoich zbiorach posiada ponad 2 800 jednostek zbiorów specjalnych, 45 zdigitalizowanych publikacji uczelnianych oraz dostęp do ponad 3 400 książek elektronicznych. Czasopisma właściwe dla ocenianego kierunku, w tym powiązane z dyscyplinami, do których kierunek został przypisany, a także takie o nachyleniu praktycznym powiązane z prowadzonymi na kierunku specjalnościami i specjalizacjami. Tych ostatnich jest jednak bardzo niewiele w kontekście kierunku praktycznego. Rekomenduje się zwiększenie dostępu do czasopism specjalistycznych, specyficznych dla kierunku filologia.

Zbiory są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej. Możliwy jest dostęp zdalny do publikacji naukowych i podręczników w wersji elektronicznej IBUK.

Użytkownicy biblioteki mogą korzystać z baz pełnotestowych, w tym Wirtualnej Biblioteki Nauki. Korzystanie z zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki w ramach krajowej licencji akademickiej, którą Uczelnia posiada, jest możliwe z każdego komputera podłączonego do uczelnianej sieci komputerowej. Księgozbiór dedykowany ocenianemu kierunkowi studiów jest wystarczająco liczny zarówno w kontekście liczby studentów filologii, jak i dostępności najbardziej aktualnej wiedzy w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek oraz rozwiązań i zastosowań tej wiedzy w działalności zawodowej związanej ze specyfiką kierunku i koncepcją kształcenia. W kontekście potrzeb studentów kształcących się na kierunku filologia oraz jego kadry dydaktycznej, a także zważając na spis literatury przewidzianej w programie studiów, zasoby biblioteczne nie gwarantują wystarczającego dostępu do podstawowej i specjalistycznej literatury. Zasoby biblioteczne związane z dyscyplinami wiodącymi – językoznawstwem i literaturoznawstwem, są dość liczne, ale nie w pełni aktualne. Ponadto, niewiele z nich może być wykorzystane do prowadzenia badań aplikacyjnych w tych dyscyplinach. Zasoby biblioteczne nie są wystarczające, aby przygotować studentów do wykonywania zawodów w branżach, do których absolwent ma być przygotowany (to wiele branż typowych dla form działalności korporacyjnej), wykorzystujących wysokie kompetencje językowe, w tym tłumaczeniowe.

Rekomenduje się uaktualnienie zasobów bibliotecznych, a także lepsze dostosowanie ich do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, aby umożliwiły przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz prawidłową realizację zajęć.

Zasoby biblioteczne nie obejmują wielu pozycji wykazanych w sylabusach jako literatura podstawowa. Nie zapewniono literatury podstawowej do zajęć, m.in. (zapis zgodnie z sylabusami):

- (brak jakiegokolwiek literatury podstawowej) *seminarium dyplomowe I*: Garcarz, M. 2007. Przekład slangu w filmie: telewizyjne przekłady filmów amerykańskich na język polski. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego; Munday, J. 2012. *Introducing Translation Studies. Theories and Applications*. London: Routledge; Bogucki, Ł. 2011. *Areas and Methods of Audiovisual Translation Research*. Frankfurt: Peter Lang;

- (brak jakiegokolwiek literatury podstawowej) *teoria przekładu*: Bogucki, Ł. 2016. Ways to Translation. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego; Hejwowski, K. 2006. Kognitywno – komunikacyjna teoria przekładu, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN; Munday, J. 2016. Introducing Translation Studies. London: Routledge;
- (brak jakiegokolwiek literatury podstawowej) *tłumaczenia ustne*: Gile, D. (1990). Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company; Gillies, A. (2004). Conference Interpreting - A New Students' Companion. Kraków: Tertium
- (brak jakiegokolwiek literatury podstawowej) *kultura korporacji*; Alvesson, M. (2012). Understanding Organisational Culture. London: Sage Publications; Harrison M. Trice, Janice M. Beyer. (1993). The Cultures of Work Organizations. Englewood Cliffs: Prentice Hall; Lewis R.D. (2006). When Cultures Collide. London: Nicholas Brealey Publishing;
- *gramatyka opisowa języka angielskiego*; Huddleston, R., & G. Pullum. (2005). The Cambridge Grammar of the English Language. Cambridge: CUP; Yule, G. (2014). The Study of Language. Cambridge: Cambridge University Press;
- *kultura krajów anglojęzycznych*: Gołębiowski, M. 2012. Dzieje kultury Stanów Zjednoczonych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN;
- *PNJA fonetyka*: Baker, A. (2006). Tree or three? An elementary pronunciation course. Cambridge: Cambridge University Press; Baker, A. (2006). Ship or sheep? An intermediate pronunciation course. Cambridge: Cambridge University Press;
- *technologie informacyjne*: HermanowskaG., HermanowskiW., technologia informacyjna; wyd. OPERON 2009;

teorie uczenia się i nauczania języków obcych: O'Grady, W., M. Dobrovolsky and F. Katamba. (1997). Contemporary Linguistics. An Introduction. Harlow: Addison Wesley Longman Limited; Richards, J. C. and T. S. Rodgers. (1986). Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge: CUP;

- *wstęp do językoznawstwa*: O'Grady, William, et.al. (1998). Contemporary Linguistics: An Introduction. London: Longman; Crystal David. (1988). The Cambridge Encyclopedia of Language. Cambridge: Cambridge University Press;
- *emisja głosu*: Toczyska, B. 2007. Głośno i wyraźnie: 9 lekcji dobrego mówienia. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne; Toczyska, B. 1998. Elementarne ćwiczenia dykcji. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne; Walczak-Deleżyńska, M. 2001. Aby język giętki...: wybór ćwiczeń artykulacyjnych od J. Tennera do B. Toczyskiej. Wrocław: Wyd. PWST im. L. Solskiego w Krakowie. Wyd. Zamiejscowy;

społeczno-kulturowe uwarunkowania tłumaczenia: Katan, D. 2004. Translating Cultures. An Introduction for Translators, Interpreters and Mediators. London: Routledge; Kuhlweck, P. 1992. Successful Polish-English Translation. Warszawa: PWN; Venutti, L. 1996. The Translator's Invisibility: A History of Translation. London: Routledge;

- *stylistyka i gramatyka w tłumaczeniu*: Fisiak J., Lipińska-Grzegorek M., Zabrocki T. 1978. An Introductory English-Polish Contrastive Grammar. Warszawa: PWN; Zdunkiewicz-Jedynak, D. 2010. Ćwiczenia ze stylistyki. Warszawa: PWN;
- *tłumaczenie symultaniczne i konsekwentne*: Gillies, A. (2007). Sztuka notowania. Poradnik dla tłumaczy konferencyjnych. Kraków: Tertium; Gillies, A. (2004). Conference Interpreting. Tłumaczenia ustne. Kraków: Tertium;

- *przekład tekstów literackich w zakresie języka angielskiego*: Barańczak, S. (1990). Mały, lecz maksymalistyczny manifest translologiczny. *Teksty Drugie: teoria literatury, krytyka, interpretacja*. Nr 3.

Wyżej wymienione to jedynie przykłady braków w literaturze podstawowej. Braki te w znaczący sposób utrudniają skuteczną realizację treści programowych. W odniesieniu do literatury uzupełniającej, uwaga jest analogiczna.

Zasoby biblioteczne są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej. Biblioteka umożliwia dostęp spoza Uczelni do zbiorów cyfrowych IBUK Libra wspomagających prowadzenie zajęć. Dostępność zasobów cyfrowych nie niweluje jednak niedostatków w zakresie zbiorów tradycyjnych. Katalog biblioteczny dostosowany jest do potrzeb osób z dysfunkcjami narządu wzroku.

W związku z wprowadzoną sytuacją epidemiczną oraz prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, biblioteka dygitalizuje materiały niezbędne do zajęć, które następnie w formie elektronicznej udostępniane są dla studentów.

Przyjęte w Uczelni procedury Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia obejmują ocenę warunków studiowania, w tym w szczególności systematycznej kontroli zasobów służących procesowi dydaktycznemu. Uczelnia angażuje studentów do oceny bazy dydaktycznej za pomocą przeprowadzanych ankiet rokrocznie w systematycznie prowadzonych badaniach.

W trakcie wizytacji potwierdzono, że studenci mają realny udział w ocenie oraz w procesie doskonalenia bazy, w tym zasobów bibliotecznych poprzez m.in. możliwość złożenia zamówienia na nowe pozycje wydawnicze.

Uczelnia prowadzi bieżący monitoring bazy dydaktycznej – dokonują go pracownicy administracyjni. Służy weryfikacji stanu technicznego oraz określenia bieżących potrzeb np. naprawczych.

W rozwój i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych zaangażowane są bezpośrednio władze Uczelni oraz Jednostki, natomiast nauczyciele akademicy biorą udział w tej ocenie w sposób niesformalizowany – brak więc sformalizowanej możliwości wypowiedzenia się na temat niedoborów w infrastrukturze dydaktycznej i bibliotecznej. Pracownicy i studenci mogą zgłaszać na bieżąco swoje potrzeby w Uczelni, jednak, w pewnych aspektach potrzeby te nie są odpowiednio zaspokojone, co widać choćby w zasobach bibliotecznych, które wymagają uzupełnienia. Angażowanie ich w ocenę i doskonalenie infrastruktury nie ma charakteru systemowego w Uczelni. Doraźnie zgłaszane są przez nauczycieli potrzeby np. dotyczące specjalistycznego oprogramowania czy nowych pozycji wydawniczych do zakupu przez bibliotekę, ale nie są one konsultowane w większym gronie poprzez np. uczestnictwo w pracach zespołu powołanego w celu rozwoju zasobów i infrastruktury Uczelni. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w sytuacji nauczania na odległość spowodowanej ograniczeniami czasowymi wynikającymi z pandemii są unowocześniane i aktualizowane.

WSZJK nie przewiduje zasad analizy wyników przeglądów i ankiet ani sposobów i trybu ich wykorzystywania w działaniach doskonalących, co potwierdzają zdiagnozowane uchybienia w zakresie istotnych dla realizacji programu studiów elementów infrastruktury.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne i umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności w zakresie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Infrastruktura wykorzystywana na kierunku jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, jednakże wyniki tych przeglądów nie są skutecznie analizowane i wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. zgodności zasobów bibliotecznych z wymogami programu studiów;
2. braku właściwej analizy i wykorzystywania wyników przeglądów infrastruktury w działaniach doskonalących oraz braku uwzględniania nauczycieli akademickich w przeglądach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie zasobów bibliotecznych do wymogów programu studiów na kierunku filologia.
2. Zaleca się określenie trybu i formy analizy przeglądów infrastruktury oraz wykorzystywania jej wyników w działaniach doskonalących oraz uwzględnienie udziału nauczycieli akademickich i studentów w tej ocenie.
3. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

W Uczelni prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w zakresie konstruowania programu studiów, jego realizacji oraz doskonalenia. Biorą w niej udział podmioty związane z Uczelnią stosownymi umowami. Grono kluczowych pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w obszarze kształcenia reprezentuje szeroki wachlarz branż rynku pracy, a rodzaj i zasięg prowadzonej przez nich działalności są zróżnicowane. Są to firmy oraz podmiot zrzeczający firmy działające w różnorodnych branżach, zatrudniające tłumaczy języków obcych, osoby tworzące teksty obcojęzyczne, dokonujące korekty poprawności językowej, odpowiedzialne za komunikację obcojęzyczną z klientami oraz za jej jakość – wspierające innych pracowników w tym zakresie. Jest wśród nich m.in. firma świadcząca usługi tłumaczeniowe (działająca ponadregionalnie),

instytucja kultury wykorzystująca język obcy w działalności promocyjnej i marketingowej, dwie firmy z branży edukacyjnej, organizacja zrzeszająca pracodawców z różnych branż. W kontekście założeń ocenianego kierunku, w tym sylwetki absolwenta oraz programu studiów, dobór interesariuszy nie jest w pełni adekwatny – dominuje branża edukacyjna, co nie jest właściwe, gdyż dopiero po uzupełnieniu kwalifikacji, absolwent kierunku może podjąć pracę w placówkach oświatowych - w świetle koncepcji kształcenia, branża edukacyjna nie powinna być uwzględniona jako dominująca/ kluczowa, gdyż na kierunku nie jest prowadzone przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela. Rekomenduje się skonstruowanie grona współpracujących z kierunkiem interesariuszy w taki sposób, aby jego struktura w pełni odzwierciedlała założenia uwidocznione w koncepcji kształcenia.

Otoczenie społeczno-gospodarcze Uczelni – instytucje współpracujące w zakresie konstrukcji i doskonalenia programu studiów - jest niewątpliwym atutem ocenianego kierunku. – są gotowi poszerzyć swój zakres wpływu na program studiów, w tym m.in. na treści kształcenia, efekty uczenia się, metody weryfikacji tych efektów – dostarczając Uczelni wiedzę o aktualnych i ciągle zmieniających się warunkach na rynku pracy właściwym dla absolwenta kierunku filologia. Jednocześnie, zauważają w sylwetce absolwenta obszary wymagające doskonalenia, formułują również uwagi i spostrzeżenia dot. koncepcji kształcenia oraz programu studiów, które potencjalnie miałyby szansę nadać absolwentowi kierunku atrakcyjny rys zawodowy, zgodny z zapotrzebowaniem i specyfiką nie tylko krajowego, lecz również międzynarodowego rynku pracy. Współpraca z otoczeniem przyniosła już wymierne efekty. W jej wyniku wprowadzono do programu studiów zajęcia przygotowujące do odbycia praktyki zawodowej.

W grupie interesariuszy kierunku filologia znajduje się również wiele podmiotów współpracujących wyłącznie w zakresie praktyk. Liczba praktykodawców jest obecnie wystarczająca, biorąc pod uwagę liczbę studentów kierunku, a rodzaj i zakres ich działalności adekwatny dla ocenianego kierunku studiów. Pomimo, że realizacja praktyk stanowi trzon tej współpracy, na szczególną uwagę zasługują różnorodne i częste inicjatywy dodatkowe, np. prowadzenia dodatkowych prelekcji i zajęć dla studentów przez praktyków z instytucji zewnętrznych, przygotowania studentów do funkcjonowania w rzeczywistości wolnorynkowej (przedsiębiorczość, zakładanie działalności własnej, umiejętność korzystania ze środków pochodzących z projektów z Unii Europejskiej), spotkań ze studentami w celu przybliżenia zadań i funkcjonowania danej instytucji, wizytacji szkół ponadpodstawowych w celu przybliżenia młodzieży kierunku studiów. W szczególności należy zwrócić uwagę na organizowaną przez Wydział „Galę Partnerów Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych”, która ma na celu promocję i upowszechnianie rezultatów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym uhonorowanie interesariuszy aktywnie działających na rzecz prowadzonych przez Wydział kierunków studiów. Gala cieszy się popularnością wśród pracodawców, którzy w dużej liczbie biorą w niej udział, traktując wydarzenie jako element *employer branding* i *PR* swojej organizacji. W efekcie, relacje z organizacjami otoczenia się zacieśniają i nabierają dwustronnego, partnerskiego wymiaru, motywując szersze otoczenie do współpracy z Uczelnią. Bez wątplenia można taką działalność Uczelni uznać za dobrą praktykę, godną naśladowania.

W warunkach rozmaitych ograniczeń w funkcjonowaniu Uczelni, wynikających ze stanu pandemii, właściwie zapewniono udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców, w różnych formach współpracy. W tym celu wykorzystuje się narzędzia i metody komunikacji na odległość.

Uczelnia prowadzi regularne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, które obejmują ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, a także a także skuteczności tej współpracy w aspekcie rozwoju programu studiów.

Zgodnie z deklaracją władz Wydziału, monitorowane są nie tylko: jakość kształcenia związana z realizacją praktyk zawodowych oraz zbieżność zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy, ale również zmieniające się realia rynku pracy oraz losy absolwentów. Ocena ta przebiega głównie na poziomie Wydziałowego Zespołu do spraw Jakości Kształcenia. W ocenie tej nie zaplanowano udziału pracodawców. Udział studentów jest również marginalny, głównie związany z realizacją praktyk zawodowych. Rekomenduje się wzmocnienie efektywności procesu ewaluacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, a także włączenie studentów do tej oceny.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie sformułowano

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia stworzyła odpowiednie warunki do umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Rodzaj, zakres i zasięg podejmowanych działań w tym obszarze jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia studentów na kierunku filologia. Proces umiędzynarodowienia realizowany jest poprzez jedno- lub dwusemestralne studia zagraniczne, warsztaty i praktyki dla studentów oraz staże dydaktyczne dla nauczycieli akademickich, finansowane w ramach programu Erasmus+. Kwestiami organizacyjnymi związanymi z umiędzynarodowieniem procesu kształcenia zajmują się uczelniany koordynator Programu Erasmus+ oraz Sekcja ds. Współpracy z Zagranicą.

Międzynarodowa współpraca na kierunku filologia realizowana jest w ramach programu Erasmus+ oraz umów bilateralnych (17 podpisanych umów) i polega na wymianie studentów i pracowników, wspólnych badaniach, wykładach i konferencjach naukowych oraz praktykach studenckich. Wykłady gościnne wygłosili naukowcy z uczelni partnerskich z Chorwacji, Turcji, Słowacji i Rumunii. W ramach programu Erasmus+ trzech studentów filologii studiowało na uczelni w Turcji, a 12 studentów wyjechało na praktyki zagraniczne na okres 2-3 miesięcy do Norwegii, Grecji, Hiszpanii, Turcji, Czech,

Wielkiej Brytanii. W ostatnich latach średnio od kilku do kilkunastu osób z zagranicy podejmuje studia na wizytowanym kierunku studiów.

Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności studentów, m.in. poprzez realizację lektoratu z języka obcego i zajęcia warsztatowe z języka obcego specjalistycznego w ostatnim semestrze studiów. Dodatkowo studenci mogą uczestniczyć w zajęciach z języka japońskiego. Poszerzeniu zasięgu i rodzaju umiędzynarodowienia procesu kształcenia służyły takie działania, jak np. warsztaty negocjacyjne w języku angielskim w międzynarodowych zespołach – *Effective Negotiating Workshop*, międzynarodowe warsztaty *Intercultural Management Styles in Practice* (Międzykulturowe style zarządzania w praktyce), zorganizowane dla studentów kierunku filologia i studentów programu Erasmus+, czy też warsztaty *International Business Negotiation Simulation – Negotiating international joint venture* (symulacja negocjacji międzynarodowych).

Istotnym elementem umiędzynarodowienia kierunku filologia, wspierającym kompetencje językowe i interkulturowe studentów jest włączanie w proces kształcenia osób zza granicy (*native speakers*).

Systematycznej oceny umiędzynarodowienia kształcenia dokonuje uczelniana Sekcja ds. Współpracy z Zagranicą, która podejmuje także działania służące intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia, w tym zwiększenia mobilności studentów i kadry dydaktycznej w ramach programu Erasmus+. Studenci i nauczyciele mają wprawdzie możliwość indywidualnego zgłaszania uwag, nie są oni jednak formalnie włączani w proces oceny umiędzynarodowienia studiów. Rekomenduje się zapewnienie udziału w opiniowaniu zakresu współpracy międzynarodowej ogółowi studentów i nauczycieli akademickich związanych z ocenianym kierunkiem studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień w kwestii uczestnictwa pracowników i studentów w procesie oceny stopnia umiędzynarodowienia, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełnienia kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie sformułowano

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie otrzymywane przez studentów kierunku filologia ma charakter kompleksowy i wielotorowy. Studenci mogą liczyć na pomoc merytoryczną i organizacyjną ze strony wykładowców, mają z nimi stały kontakt, zarówno podczas dyżurów, konsultacji, jak i za pomocą poczty elektronicznej. czy też często wykorzystywany kontakt mailowy, który w Uczelni działa bardzo sprawnie. Co ważne, prowadzący szybko reagują na potrzeby studentów i podchodzą do każdego w sposób indywidualny. Budowaniu bliskich relacji naukowych między nauczycielami a studentami oraz indywidualizacji metod pracy ze studentami sprzyjają nieprzepełnione grupy zajęciowe. Narzędziem ułatwiającym kontakt z wykładowcami oraz przygotowanie się do zajęć jest platforma internetowa, do której dostęp uzyskuje się po zalogowaniu. Publikowane są tam adresy mailowe prowadzących, sylabusy i materiały do zajęć, na platformie dostępny jest także elektroniczny indeks z ocenami. Na ocenianym kierunku studiów w sposób systemowy studenci motywowani są do osiągania jak najlepszych wyników w nauce i odnoszenia sukcesów także w innych obszarach działalności. Służy temu m.in. stypendium rektora za wybitne osiągnięcia naukowe, sportowe czy artystyczne. Zasady przyznawania stypendium są jednolite dla studentów całej Uczelni i określone zarządzeniem Rektora. Studenci mogą też ubiegać się o stypendia zewnętrzne, przyznawane np. przez władze samorządowe, instytucje naukowe i fundacje. W aplikowaniu o te środki mogą liczyć na pomoc Uczelni.

W Uczelni działa wiele grup rozwijających zainteresowania i pasje studentów. Aktywny jest Akademicki Związek Sportowy, Legia Akademicka, uczelniany teatr, koła naukowe, czy Stowarzyszenie „Witelonka”, zrzeszające zarówno studentów, jak i absolwentów uczelni, którego zadaniem jest animowanie środowiska akademickiego. Uczelnia umożliwia studentom korzystanie z aktywności poza zajęciami, a ci chętnie uczestniczą w przedsięwzięciach w/w organizacji, widząc w tym szansę na nawiązanie cennych kontaktów towarzyskich oraz rozwój umiejętności przydatnych w pracy zawodowej, działalności publicznej i życiu prywatnym.

Uczelniany system wsparcia studentów uwzględnia ich zróżnicowane potrzeby. Studenci rodzice oraz studenci studiujący na więcej niż jednym kierunku studiów korzystają z indywidualnej organizacji studiów. Studentów z niepełnosprawnością wspiera Pełnomocnik ds. osób z niepełnosprawnością, a także Biuro Osób Niepełnosprawnych. Mogą oni także skorzystać z pomocy psychologa i konsultanta dydaktycznego, a także ułatwień organizacyjnych w postaci wydłużonego czasu na egzamin czy kolokwium. Pracownicy Uczelni regularnie biorą udział w szkoleniach dotyczących pracy z osobami z niepełnosprawnością, a także ze studentami neuronietypowymi. Głównym celem takich szkoleń jest wzmocnienie kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich w zakresie pracy ze zwiększającą się liczbą studentów ze spektrum autyzmu. W planach Uczelni jest stworzenie inkubatora wspierającego studentów z ASD.

Studenci ocenianego kierunku studiów mają możliwość zgłaszania sytuacji niepożądanych. Mogą złożyć skargę w dziekanacie bądź bezpośrednio u prodziekana ds. Studenckich albo skorzystać ze skrzynki na skargi i wnioski anonimowe. W Uczelni dostępny jest także sygnalista, którego gabinet wyłączony został z obszaru monitoringu, tak aby każdy student mógł czuć się bezpiecznie w sytuacji zgłaszania problemu.

Uczelnia w odpowiednich zarządzeniach rektora określiła sposób postępowania w przypadku zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa czy dyskryminacji. Informacje na ten temat można znaleźć na stronie internetowej uczelni, a także w gablotach w budynkach uczelni. Dodatkowo, studenci

informowani są o tych procedurach na spotkaniach informacyjnych na początku studiów. Studenci kierunku filologia mają możliwość skorzystania z wyjazdów na zagraniczne uczelnie lub w celu odbycia praktyki zawodowej w ramach programu Erasmus+, jednak w ostatnim czasie zainteresowanie tą formą współpracy międzynarodowej zmalało ze względu na sytuację epidemiczną na świecie. Powszechnie wśród studentów filologii ceniona jest życzliwość i otwartość pracowników oraz dbałość o regularny kontakt z poszczególnymi rocznikami studentów, realizowany za pośrednictwem starostów. Starosta reprezentując grupę studentów odgrywa znaczącą rolę w przypadku kontaktu z władzami Wydziału oraz Uczelni i do niego należy zwykle pierwszy kontakt z władzami jednostki w sprawach dotyczących ogółu studentów danego roku.

W Uczelni działa samorząd studencki, który dba o integrację środowiska akademickiego, a także uczestniczy w posiedzeniach gremiów uczelnianych i wydziałowych. Samorząd studencki opiniuje wnioski dotyczące programu studiów, a jego reprezentanci zasiadają w zespołach zapewniających jakość kształcenia na poziomie uczelni. Uczelnia zapewnia samorządowi studenckiemu środki finansowe na jego działalność bieżącą i inicjatywy dodatkowe. Z ich wydatkowania samorząd wraz z końcem roku przedstawia sprawozdanie finansowe. W Uczelni prowadzona jest wśród studentów ewaluacja zajęć za pomocą ankiet, dostępnych na platformie internetowej. Wyniki ankietyzacji oraz rekomendowane działania doskonalące lub naprawcze dyskutowane są podczas spotkań władz Uczelni ze starostami grup kierunkowych. Studenci mają wówczas okazję do zgłaszania własnych postulatów dot. systemu wsparcia (np. działalności administracji i biblioteki). Studenci kierunku filologia zwrócili uwagę na potrzebę uruchomienia na ich kierunku studiów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia wysokie wsparcie studentom w zakresie uczenia się. Studenci mają możliwość rozwoju swoich umiejętności, a także poszerzania kompetencji przez działalność w organizacjach studenckich w uczelni. Studenci z dodatkowymi potrzebami mają zapewnione wsparcie ze strony kadry uczelni. Organizacje studenckie mają zapewnione odpowiednie wsparcie, co pozwala im na swobodny i bezproblemowy rozwój. Administracja Uczelni działa w sposób poprawny, a jej pracownicy są doświadczeni i kompetentni. Studenci uczestniczą w merytorycznych rozmowach z władzami Uczelni, co przekłada się na poprawę wsparcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie zidentyfikowano

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji poprzez stronę internetową oraz BIP. Na stronie Uczelni znajdują się informacje przydatne kandydatom na studia, studentom, pracownikom Uczelni oraz interesariuszom zewnętrznym. Są to m.in. informacje dotyczące pomocy materialnej, wsparcia osób z dodatkowymi potrzebami, działalności organizacji studenckich i Biura Karier, programach studiów, ofercie programu Erasmus+ czy organizacji roku akademickiego. Strona prowadzona jest w sposób dość czytelny, bez większych problemów znaleźć można na niej potrzebne dane. Aktualności z życia uczelni znajdują się na osobnej stronie, a zarządzenia rektora publikowane są w BIPie uczelni. Strony internetowe uczelni są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, zaburzeniami wzroku, a także obcokrajowców, prowadzone są bowiem w języku angielskim. Informacje o programie studiów i warunkach jego realizacji przekazywane są także podczas pierwszych zajęć, mających z reguły przynajmniej częściowo charakter organizacyjny. Ponadto Uczelnia prężnie działa w mediach społecznościowych, na których znaleźć można dodatkowe informacje, aktualności czy odnośniki do stron internetowych. Sylabusy i plany zajęć znajdują się na stronie internetowej Uczelni oraz w portalu, do którego dostęp odbywa się poprzez indywidualne logowanie. W tym portalu studenci znaleźć mogą też np. materiały dydaktyczne potrzebne do uczestniczenia w zajęciach. Na stronach internetowych brakuje wyników ankietyzacji przeprowadzonych w Uczelni (w tym oceny kompleksowości informacji znajdujących się na stronach internetowych), pomimo osobnej zakładki dedykowanej jakości kształcenia. W zakładce rekrutacja dość dokładnie opisano harmonogram aplikowania na studia, profil absolwenta, czy oferowane studentom specjalizacje. Brakuje jedynie informacji dotyczących uznawania efektów uczenia się oraz wniosków wynikających z badania zawodowych losów absolwentów. Wyszukiwarka umieszczona na stronie głównej uczelni nie działa intuicyjnie i nie zawsze pokazuje oczekiwane wyniki. Rekomenduje się uzupełnienie brakujących informacji.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	TAK
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	TAK
3.	Zasady rekrutacji	TAK
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	NIE
5.	Zasady uznawania efektów uczenia się uzyskanych w szkolnictwie wyższym	NIE
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	TAK
7.	Aktualne programy studiów	TAK
8.	Sylabusy	TAK
9.	Kompletność sylabusów	TAK
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	TAK
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	TAK
12.	Erasmus	TAK

13.	Most	-
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	TAK
15.	Harmonogram zajęć	TAK
16.	Regulamin studiów	TAK
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	TAK
18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	TAK
19.	Biuro Karier	TAK
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	NIE
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	CZĘŚCIOWO

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia dba o treści zamieszczane na stronach internetowych. Strony prowadzone są w sposób czytelny, klarowny i dość przystępny dla użytkownika. Strona internetowa odpowiada potrzebom wielu grup, w tym pracowników, studentów czy kandydatów, którzy planują stać się przyszłymi studentami Uczelni. Strona internetowa odpowiada potrzebom wielu grup, w tym pracowników, studentów, kandydatów, którzy planują stać się przyszłymi studentami Uczelni. Uczelnia stara się aktualizować i monitorować zasoby umieszczone w publicznym dostępie do informacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Nie sformułowano

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Działanie systemu zapewniania jakości kształcenia w Collegium Witelona w Legnicy reguluje Zarządzenie nr 71/21 Rektora PWSZ im. Witelona w Legnicy z dnia 4 sierpnia 2021 roku w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Witelona w Legnicy wraz z zestawem procedur wprowadzonych Zarządzeniem nr 87/19 Rektora PWSZ im. Witelona w Legnicy z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia procedur w celu zapewnienia jakości kształcenia i częściowo zmienionych Zarządzeniem nr Zarządzeniem nr 72/21 Rektora PWSZ im. Witelona w Legnicy z dnia 4 sierpnia 2021 r., a obejmujących weryfikację efektów uczenia się osiągniętych przez studentów, archiwizację prac studenckich dokumentujących osiągnięcie założonych efektów uczenia się, hospitacje zajęć, analizę jakości prac dyplomowych, współpracę z interesariuszami w zakresie doskonalenia programów studiów, badania ankietowe studentów, ocenę osiągnięcia efektów modułowych i kierunkowych, składanie sprawozdań z działalności Wydziałowych

Zespołów ds. Jakości Kształcenia. W przypadku niektórych z tych procedur zarządzenie wprowadza formularze ułatwiające przeprowadzenie działań opisanych procedurą. Przykładowo wprowadza jednolity dla całej Uczelni formularz sprawozdania z działalności WZds.JK, który zawiera m.in. pytania o wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych wśród studentów, wnioski z przeprowadzonej oceny osiągnięcia efektów uczenia się, propozycje działań na rzecz jakości kształcenia czy przykłady dobrych praktyk. Odrębny dokument reguluje zasady opracowywania programów studiów, co jakiś czas aktualizowane (Zarządzenie nr 73/21 Rektora PWSZ im. Witelona w Legnicy z dnia 4 sierpnia 2021 r. wprowadzające nowe zasady opracowywania programów studiów od roku akademickiego 2022/2023 zastąpiło wcześniejsze Zarządzenie nr 25/19 Rektora PWSZ im. Witelona w Legnicy z dnia 4 kwietnia 2019 r., regulujące proces zmian w programach studiów od roku akademickiego 2019/2020). Ogólny nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad ocenianym kierunkiem studiów sprawuje Prorektor ds. Dydaktyki i Studentów, na bieżąco za prowadzenie kształcenia na filologii odpowiada Dziekan Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych, którego kompetencje i zakres odpowiedzialności zostały jasno określone. Dziekana wspiera Zespół ds. Kształcenia w składzie (oprócz Dziekana): Prodziekani, kierownicy zakładów, kierownik Dziekanatu. Do zadań zespołu należy m.in.: dbałość o prawidłowy przebieg procesu kształcenia na wydziale, ustalanie procedur i wytycznych usprawniających funkcjonowanie wydziału i zakładów, ustalanie zasad korzystania z pracowni, sprzętu i wyposażenia przypisanego do wydziału, omawianie i rozwiązywanie bieżących problemów związanych z realizacją programów studiów i organizacją zajęć dla studentów.

Struktura systemu zapewniania jakości kształcenia w Collegium Witelona w Legnicy jest zasadniczo dwupoziomowa: uczelniana i wydziałowa. Za projektowanie, wdrażanie i monitorowanie ogólnouczelnianych rozwiązań doskonalących jakość kształcenia odpowiada Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, złożony z Dziekanów i jednego przedstawiciela studentów (wskazanego przez samorząd studencki), a kierowany przez Prorektora ds. Dydaktyki i Studentów. Za niewłaściwe uznać należy ograniczenie udziału nauczycieli akademickich w UZds.JK do Dziekanów, a więc osób tworzących pion zarządczy uczelni i odpowiedzialnych za funkcjonowanie systemu zapewniania jakości kształcenia na wydziałach. Dziekani współtworzący w ramach uczelnianego zespołu procedury ogólnouczelniane są jako przewodniczący wydziałowych zespołów (o czym poniżej) odpowiedzialni za ich wdrożenie na wydziałach, a następnie jako członkowie uczelnianego zespołu zobligowani do oceny prawidłowości tego wdrożenia. Brak rozdzielenia projektowania i wdrożenia od monitorowania postępów wdrożenia i oceny jego efektów czyni system mało efektywnym (ani wydziałowy, ani uczelniany zespół akceptując zmiany w programie studiów filologia nie wskazał na uchybienia wykazane w opisie kryterium 1 i 2), a powierzanie tych wszystkich zadań tym samym osobom, w dodatku odpowiedzialnym za bieżące zarządzanie procesem dydaktycznym powoduje nadmierne obciążenie osób funkcyjnych. Rekomenduje się poszerzenie składu UZds.JK o przedstawicieli nauczycieli akademickich, niesprawujących funkcji zarządczych.

Ustalanie wydziałowych zasad i procedur zapewniania jakości kształcenia oraz dbanie o prawidłowe funkcjonowanie tego systemu w ramach wydziału, w tym kontrolę realizacji procedur ogólnouczelnianych, powierzono Wydziałowym Zespołom ds. Jakości Kształcenia, którym przewodniczą Dziekani. Każdy zespół wydziałowy tworzą ponadto: Prodziekani, koordynator programu Erasmus i ECTS, co najmniej jeden nauczyciel akademicki i co najmniej jeden przedstawiciel studentów z każdego prowadzonego na wydziale kierunku studiów. Członków WZds.JK spośród nauczycieli akademickich wskazuje Dziekan, żaden zaś dokument nie reguluje kwestii wyboru przedstawicieli studentów, co daje Dziekanowi możliwość wpływu na skład reprezentacji studenckiej w tym zespole. Rekomenduje się dopracowanie zasad wyboru przedstawicieli studenckich do WZds.JK tak, by

jednoznacznie wskazywały one na samodzielność studentów w zgłaszaniu swoich reprezentantów. Skład WZds.JK w części pokrywa się ze składem Zespołu ds. Kształcenia (w każdym zespole uczestniczy Dziekan i Prodziekani), co utrudnia jasny podział kompetencji pomiędzy zespołami. Do zadań wydziałowego zespołu oprócz kwestii w/w należy także monitorowanie programów studiów w celu ich doskonalenia, przeprowadzanie oceny stopnia osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się i ich zgodności z potrzebami rynku pracy oraz oceny tematów prac dyplomowych i ich zgodności z kierunkiem studiów. Po zakończeniu roku akademickiego WZds.JK składa do UZds.JK sprawozdanie, zawierające wnioski z przeprowadzonych analiz i propozycje działań naprawczych lub doskonalących. Właściwe wykonywanie zadań powierzonych wydziałowym zespołom wymagało powołania zespołów skoncentrowanych na specyfice poszczególnych kierunków studiów. Działając na podstawie Zarządzenia nr 71/21 Rektora PWSZ im. Witelona w Legnicy z dnia 4 sierpnia 2021 roku Rektor na wniosek Dziekana Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych powołał Komisje Programowe, odrębne dla każdego kierunku studiów, prowadzonego na Wydziale i powierzył im m.in. weryfikację programów studiów pod kątem ich zgodności z obowiązującymi przepisami, w tym uczelnianymi wytycznymi, monitorowanie współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, nadzór nad „prawidłową realizacją programów studiów (...)”, „prawidłowym wymiarem godzinowym i zakresem nauczania praktycznego oraz praktyk zawodowych”, „właściwym rozkładem i wymiarem zajęć dydaktycznych”. W ten sposób powstał trzeci poziom systemu zapewniania jakości kształcenia, skoncentrowany na ocenie i doskonaleniu jakości kształcenia na konkretnym kierunku studiów. W składzie Komisji Programowej dla kierunku filologia znaleźli się więc wyłącznie przedstawiciele kierunku filologia. Jest to ośmiu nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów, w tym także opiekun praktyk studenckich oraz wykładowcy posiadający doświadczenie zawodowe związane z kierunkiem studiów. Brak w Komisji przedstawicieli studentów, choć są oni okazjonalnie zapraszani na jej posiedzenia. Występują jednak wówczas wyłącznie w charakterze gościa, z głosem doradczym, bez prawa do udziału w głosowaniach. Tym samym nie partycypują oni w podejmowaniu decyzji dot. zmian w programie studiów oraz sposobu organizacji kształcenia na kierunku filologia.

Proces zatwierdzania, zmiany oraz wycofania programu studiów oraz ustalania zasad rekrutacji i warunków przyjęcia na studia dokonywany jest w sposób formalny, w oparciu o procedury opisane w w/w zarządzeniach. Projektodawcą zmian w programie studiów jest Komisja Programowa, która analizuje postulaty zgłaszane przez: studentów za pośrednictwem opiekunów grup, starostów czy podczas spotkań z Komisją i władzami dziekańskimi, nauczycieli akademickich, wypowiadających się w ankietach osiągnięcia efektów uczenia się, interesariuszy zewnętrznych, przedstawiających swe opinie na piśmie lub podczas bieżących kontaktów związanych z realizacją programu studiów, wspólnie organizowanych wydarzeń dodatkowych (np. spotkań pracodawców ze studentami czy wykładów popularyzatorskich wykładowców, organizowanych poza Uczelnią), czy spotkań z członkami Komisji. Komisja Programowa reaguje także na wytyczne władz rektorskich w sprawie dostosowania programów studiów do zmieniających się przepisów prawa. Zmiany w programie studiów przygotowywane przez Komisję Programową, a potem akceptowane przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia i Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia są zatem odpowiedzią na oczekiwania zgłaszane przez różnych interesariuszy, nie wynikają natomiast z regularnie prowadzonych przeglądów koncepcji kształcenia i programu studiów. Analiza stanu faktycznego w poszczególnych kryteriach wykazała, że na kierunku filologia nie prowadzi się systematycznej oceny programu studiów, uwzględniającej wszystkie jego elementy m.in. analizę poprawności i trafności zakładanych efektów

uczenia się, doboru metod ich weryfikacji, sekwencji zajęć, zgodności treści programowych z profilem studiów i przyporządkowaniem do dyscyplin naukowych.

Głównym źródłem informacji o skuteczności procesu kształcenia i adekwatności programu studiów do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego są informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji ze studiów pozyskiwane w ramach ogólnouczelnianego ankietowego badania satysfakcji studentów oraz badania potrzeb i oczekiwań studentów I roku, podczas spotkań władz dziekańskich i Komisji Programowej ze studentami oraz w nieformalnych rozmowach ze studentami i absolwentami kierunku, wyniki przeprowadzanych regularnie studenckich ankiet zajęć, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich uzyskiwane za pomocą ankiety oceny osiągniętych efektów uczenia oraz wyrażane podczas spotkań lub na piśmie opinie interesariuszy zewnętrznych. Rekomenduje się poszerzenie katalogu metod pozyskiwania danych o procesie kształcenia, m.in. o przeglądy sylabusów i prac etapowych oraz zmianę zakresu niektórych analiz, np. wprowadzenie do analizy jakości prac dyplomowych badania zgodności ich tematów z dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek studiów oraz praktycznym profilem studiów.

Jakość kształcenia na kierunku filologia podlega systematycznym ocenom Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Ostatnia przeprowadzona została w 2015 r. Sformułowane wówczas w raporcie powizytacyjnym zalecenia zostały w większości wykonane, a rekomendacje wykorzystane w celu doskonalenia jakości kształcenia. Ciągłe aktualne jest jednak zalecenie poprawy opisów efektów uczenia się i uzupełnienia zasobów bibliotecznych. Na przełomie roku akademickiego 2020/2021 i 2021/2022 Uczelnia poddała się także dodatkowemu zewnętrznemu audytowi dotyczącemu oceny wykorzystywania narzędzi informatycznych do kształcenia zdalnego. Na podstawie wyników tego badania podjęto decyzję o uruchomieniu szkoleń zarówno dla nauczycieli akademickich jak i studentów, w szczególności obligatoryjnego dla studentów I roku szkolenia z zakresu posługiwania się narzędziami stosowanymi w nauczaniu zdalnym, przeprowadzanego w dniu ślubowania. Należy zatem stwierdzić, że wyniki audytu zostały wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W Uczelni zostały formalnie przyjęte zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów, zasady rekrutacji oraz procedury służące doskonaleniu jakości kształcenia. Struktura systemu zapewniania jakości kształcenia po uzupełnieniu jej przez Komisje Programowe jest czytelna i właściwa, choć kompetencje i zakres działania niektórych zespołów w związku z udziałem w nich tych samych osób funkcyjnych częściowo się pokrywają. Studenci i interesariusze zewnętrzni uczestniczą w pracach nad doskonaleniem jakości kształcenia, ale brak przedstawicieli studentów w Komisji Programowej projektującej zmiany w programie studiów. Dokonywane zmiany programowe wynikają bądź z konieczności dostosowania procesu kształcenia do zmieniających się przepisów prawa bądź z postulatów zgłaszanych w sposób formalny lub nieformalny przez studentów, nauczycieli akademickich czy interesariuszy zewnętrznych. Nie są natomiast następstwem systematycznej ewaluacji wszystkich elementów programu studiów. Na kierunku filologia nie prowadzi się regularnych i kompleksowych przeglądów programu studiów.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) braku przedstawicieli studentów w Komisji Programowej projektującej zmiany w programie studiów 2) braku systematycznych przeglądów programu studiów uwzględniających wszystkie jego elementy (np. efekty uczenia się, metody weryfikacji) i uwarunkowania (np. prawne).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

1. Zaleca się włączenie do składu Komisji Programowej na kierunku filologia przedstawicieli studentów.
2. Zaleca się wdrożenie systematycznych przeglądów programu studiów uwzględniających wszystkie jego elementy.
3. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Ocena programowa na kierunku filologia prowadzonym w Collegium Witelona Uczelni Państwowej w Legnicy, została przeprowadzona w dniach 22-23 lutego 2022 r. w związku z upływem 6 lat od poprzedniej oceny programowej. Poprzednia ocena programowa miała miejsce w 2015 roku i uchwałą nr 822/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 października 2015 r. została wystawiona ocena pozytywna bez zaleceń.

Zalecenie

Brak

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Brak

Przewodnicząca zespołu oceniającego
dr Agnieszka Janiak-Jasińska

6. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218).
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl